Kvinde, ugift og barnløs: Karen Møller var et særsyn, da hun i 1970 blev borgmester.

politikerliv side 14-15

Engang var valgplakater kunst. I dag er de røvsyge, mener eksperter.

kv17 side 10-11

Korruption findes også i Danmark, så tjek det moralske kompas, lyder opfordringen fra antikorruptionsformand.

kronik side 21

kommunen

politik fra rødderne | mandag 4. september 2017 · nr. 18 · 60. årgang

87 kommuner bryder persondataloven

ILLUSTRATION: KLAUS MEINHART / RITZAU FOTO

Borgeres private oplysninger havner hos blandt andet Google uden de lovpligtige aftaler, når kommuner vil følge trafikken på deres hjemmeside. Det er et lovbrud, siger Datatilsynet. **it side 4-5**

Flere statslige arbejdspladser i provinsen

Regeringen bebuder i sit finanslovsforslag, at man vil fortsætte med at flytte statslige arbejdspladser ud fra hovedstadsområdet for at sikre en bedre fordeling på tværs af landet. Der er afsat en pulje på 150 millioner kroner i 2018, og i forbindelse med et kommende udspil vil der blive taget stilling til, om der er behov for at tilføre yderligere midler i 2018 og de efterfølgende år.

Både Landdistrikternes Fællesråd og organisationen Danmark på Vippen er enige om, at det er alt for få penge, hvis regeringen skal følge ordentligt op på den første udflytningsrunde, som er i fuld gang.

500 millioner kroner ekstra til kommuner og regioner

Regeringen har afsat 500 millioner om året til en velfærdsreserve med fokus på at styrke sundheds- og ældreområdet. De 500 millioner kommer oveni de 1,3 milliard kroner, som indgår i økonomiaftalerne fra juni.

Endvidere har regeringen afsat et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 milliarder, som styrker likviditeten særlig i kommuner med mindre gunstige økonomiske vilkår. Derudover er det aftalt, at særtilskudspuljen til særlig vanskeligt stillede kommuner forhøjes til 350 millioner i 2018, og at der afsættes en lånepulje på 500 millioner til at styrke likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.

Herudover ønsker regeringen som en del af aftalen om kommunernes økonomi at stramme den eksisterende modregningsordning for kommunale parkeringsindtægter.

Jakob EllemannJensen
@JakobEllemann

Hvad er det, @JBundsgaard har tatoveret på armen? Og hvorfor er han på forsiden af finanslovsforslaget?

En smule til folkeskolerne

Regeringen vil sende 500 millioner kroner til landets folkeskoler. Pengene er øremærket til at løfte fagligt svage elever. Midlerne tildeles skoler over hele Danmark med mange fagligt svage elever, der formår at løfte det faglige niveau i dansk og matematik hos de svageste elever på de øverste klassetrin.

Kulturmødet på Mors er på fem år vokset fra 7.000 deltagere i 2013 til omkring 22.000 i år. Ifølge regionsrådsformand Ulla Astman (S) deltager ikke kun kulturbranchen, idet også et stigende antal almindelige danskere hopper i bilen og tager til Mors for at debattere.

Foto: Martin Lehmann / Ritzau Foto

Samtidig vil regeringen hæve statsstøtten til fri- og privatskoler fra 75 til 76 procent af udgiften til folkeskoleelever. Tilskudsforhøjelsen målrettes elever med særlige behov. Til gengæld varsles øget tilsyn med skolerne.

Lolland og Vordingborg får flest penge til presset økonomi

Lolland får med 47 millioner kroner den største bid af den kage med særtilskud, der netop er fordelt mellem vanskeligt stillede kommuner.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har fordelt tilskud fra to puljer for i alt 516 millioner kroner. Efter Lolland får Vordingborg Kommune den næststørste pose penge, nemlig 28 millioner kroner.

Samlet bliver der givet tilskud til 35 af landets kommuner fra den generelle pulje og hovedstadens pulje.

Det er ikke kun tilskud, der er blevet givet onsdag. Ministeren har også givet 50 kommuner lov til at optage lån for samlet 1,35 milliard kroner.

0,5%

Så stor skal væksten i det offentlige forbrug være i 2018 ifølge regeringens finanslovsforslag. Der kræves ifølge Finansministeriet en vækst på 0,6 procent for at holde trit med befolkningsudviklingen med flere børn og plejekrævende ældre.

"Der er ingen god grund til at regne på den her måde. Det giver et misvisende billede af reformens effekter."

Cheføkonom hos CEPOS, Mads Lundby Hansen, om regeringens skatteregnestykke, hvor en HK'er og en direktør formodes at have samme husleje.

JYLLANDS-POSTEN

Affaldet sorteres alt for forskelligt

Hvis indsamlingen af husholdningsaffaldet blev strømlinet i landets 98 kommuner, kunne der spares næsten en kvart milliard kroner årligt. Alternativt kunne der for samme beløb som i dag genanvendes 12 procent mere af husholdningsaffaldet, så Danmark nemmere kunne indfri nye, skrappe EU-krav til genanvendelse. Det viser en ikke offentliggjort rapport fra Miljøstyrelsen, som Dansk Industri har fået aktindsigt i, skriver Ritzau.

Ikke mindst gør de mange lokale systemer det svært for genindvindingsindustrien.

- Virksomheder, der indsamler affaldet, mødes af forskellige krav til lastbilerne, som gør det svært at opnå stordriftsfordele og ordrer i flere kommuner, siger miljøpolitisk chef Karen Klitgaard fra DI.

kommunen
POLITIK FRA RØDDERNE

Udgiver: Kommunen ApS
Kbh: Gammel Strand 50, DK-1202 København K
Aarhus: Mejlgade 48 C, 8000 Aarhus C.

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administration, salg og abonnement: Lisbeth Moesgaard
Redaktion: red@kommunen.dk
Tlf. 3334 6069

Redaktionschef: Anni Kristensen
Redaktionssekretær: Charlotte Holst

Journalister: Knud Abildtrup, Astrid Skov Andersen, Jens Holm, Michael Kjærgård, Hanne Korvig, Johannes Lange Baunsgård, Ronja Pilgaard, Susanne Sayers, Per Vinther, Sofie Lind

Debat & Navne: debatognavne@kommunen.dk

Avislayout: Jakob Thuemoes

Korrektur og faktatjek: Svend Kjems Hove

Foto: Scanpix, Polfoto

Salg & abonnement: Lisbeth Moesgaard, tlf. 4635 3343 lisbeth@kommunen.dk

Årsabonnement: 2.625 kr. www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer: Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401 jørgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 3334 6062 henrik@kommunen.dk

Læsertal: 40.000 (Index Danmark/Gallup 3. kvartal 2016)

Tryk: JYPA/OTM

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med *dknyt.dk*.

kommunen
AGORA
DKNYT

KL lukker ned efter kritik om lukkethed

Næstformand i KL-fagudvalg efterlyser mere demokrati og får opbakning fra flere sider, men ikke fra KL-toppen.

demokrati

Jens Holm
jens@kommunen.dk

Ulf Harbo (EL) kalder KL for en totalitær stat i staten. Kirstine Bille (SF) bakkede i første omgang op om kritikken, men efter et KL-bestyrelsesmøde støtter hun kun ønsket om mere offentlige dagsordener.

Foto: Ritzau Foto

Kommunernes interesseorganisation er en "totalitær stat i staten", og "alt andet end demokratisk", mener næstformand i KL's eget Børne- og Kulturudvalg og byrådsmedlem i Norddjurs Kommune, Ulf Harbo (EL).

Den offentlige kritik faldt, efter at udvalgets formand, Anna Mee Allerslev (R), fandt vej til forsiden af dagbladet Politiken kort før skolestart, hvor hun blæste til kamp for give folkeskolens formålsparagraf et "eftersyn".

KL-direktør Arne Eggert har ligeledes optrådt offentligt med KL's intentioner om at ændre formålsparagraffen.

Og af referatet fra udvalgets møde fra maj måned fremgår det, at "KL bør rejse et behov for at se nærmere på [...] folkeskolens formålsparagraf".

Men ifølge Ulf Harbo handler Anna Mee Allerslev og Arne Eggert uden politisk mandat. Medlemmerne i Børne- og Kulturudvalget har kun i uformelle vendinger ført samtaler om formålsparagraffen, ligesom spørgsmålet heller ikke har været på dagsordenen på mødet i maj.

- Det er et problem, fordi formålsparagraffen ikke er blevet behandlet ordentligt i KL. At udvalget har haft en uformel snak omkring noget, er jo ikke det samme som at lave en decideret beslutning. Det synes jeg er et kæmpe demokratisk problem, siger Ulf Harbo.

Opbakning forstummede

Den holdning mødte først fuld opbakning fra KL-bestyrelsesmedlem Kirstine Bille (SF), nuværende byrådsmedlem og forhenværende borgmester i Syddjurs Kommune.

- Formålsparagraffen har ikke været drøftet som andet end en bisætning til et større udspil. Derfor var jeg meget overrasket over, at Anna Mee gik ud med en så bastant udmelding, udtalte Kirstine Bille til Altinget den 23. august.

Men efter hendes deltagelse i KL's bestyrelsesmøde torsdag den 24. august er opbakningen pludselig blevet trukket tilbage.

- Formålsparagraffen har været diskuteret i udvalget, og det har også været en del af et oplæg, som har været på bestyrelsesmødet. Vi er enige om, at det sådan set var noget, der var mandat til, siger Kirstine Bille til *Kommunen*.

Det er KL's bestyrelse simpelthen blevet enig om?

- Ja.

"Det er et problem, fordi formålsparagraffen ikke er blevet behandlet ordentligt i KL. At udvalget har haft en uformel snak omkring noget, er jo ikke det samme som at lave en decideret beslutning. Det synes jeg er et kæmpe demokratisk problem."

Ulf Harbo, næstformand i KL's Børne- og Kulturudvalg

At KL fremfører holdninger, som ikke er klappet af i fagudvalgene, bekræftes også af et tidligere medlem af selvsamme udvalg.

- Jeg kan godt nikke genkendende til Ulf Harbos fremstilling af arbejdsforholdene - altså, at der bliver fremført officielle KL-udmeldinger, selvom der ikke er mandat til det fra et fagudvalg. Sådan var det også dengang, jeg sad i det samme udvalg, fortæller Jan Andreasen (S), der er medlem af Københavns Borgerrepræsentation, lektor samt tidligere medlem af KL's Børne- og Kulturudvalg.

Hverken formanden for KL's bestyrelse, Martin Damm (V), eller næstformanden, Jacob Bundsgaard (S), vil kommentere kritikken fra Ulf Harbo, ligesom KL's presseafdeling også har afvist at kommentere den konkrete sag.

Et åbent lukket rum

For at fjerne fremtidig tvivl om, hvilke meninger og holdninger der kommer fra KL's udvalg, foreslår Ulf Harbo, at udvalgenes arbejde bliver underlagt åbenhed.

- Dette problem kunne have været undgået ved at offentliggøre dagsordner og referater, mener Ulf Harbo, der dog i denne sammenhæng godt kan regne med opbakning fra KL-bestyrelsesmedlemmet Kirstine Bille.

- Det skal åbnes op, fordi der kan være masser af ting i dagsordenerne, der fint kan meldes ud om. Dér synes jeg sagtens vi kan skelne mellem, hvad der bør være internt, og hvad der burde kunne være offentligt, siger Kirstine Bille.

- Der har været stort flertal for, at den rådgivning bedst sker ved, at embedsmændene ikke skal have i baghovedet, at det er et offentligt papir, når de beskriver fordele og ulemper i en sag. Hvis referater og dagsordener bliver lagt åbent frem, så kan det have betydning for, hvilke resultater man kan opnå i forhandlinger, skriver kommunikationschef hos KL, Ida Thuesen, i en mail til *Kommunen*.

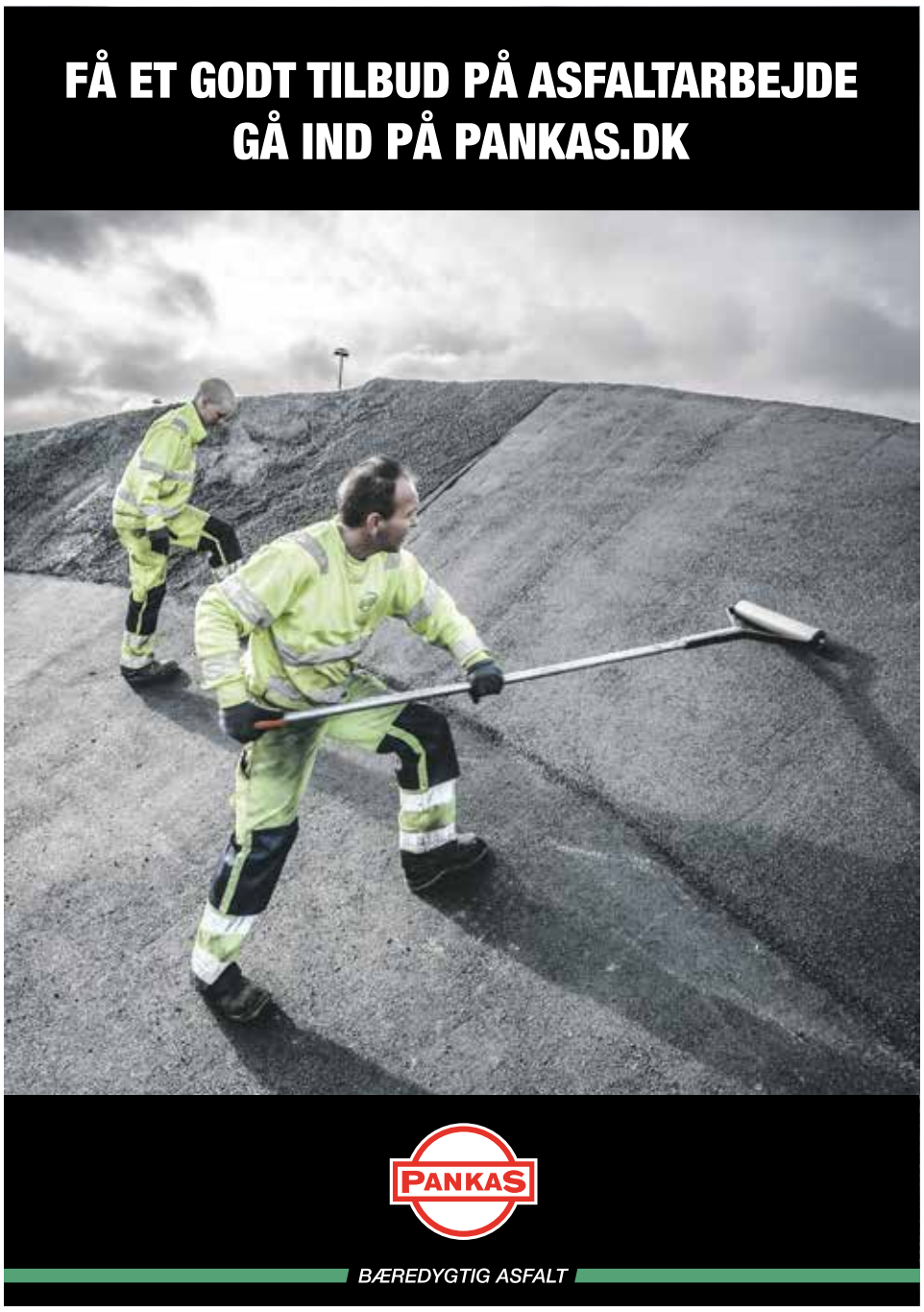
Spørgsmålet om de åbne referater har været oppe at vende mange gange i bestyrelseslokalerne hos KL, forklarer Ida Thuesen.

- Beslutningen har hver gang været, at dagsordener og referater fra KL's bestyrelse og politiske udvalg ikke er offentlige [...] Ønsker man at ændre praksis, kræver det, at der i et demokratisk forum er politisk flertal herfor. Det har der ikke været indtil nu, skriver Ida Thuesen.

"Formålsparagraffen har været diskuteret i udvalget, og det har også været en del af et oplæg, som har været på bestyrelsesmødet. Vi er enige om, at det sådan set var noget, der var mandat til."

Kirstine Bille, KL-bestyrelsesmedlem (SF)

Kommunale hjemmesider

Kun to kommuner har sørget for at indgå lovpligtige aftaler med de firmaer, der opsamler statistik, når nogen besøger deres hjemmeside. Bekymrende, siger Datatilsynet.

privatliv

Jens Holm
jens@kommunen.dk

Næsten alle danske kommuner sender borgernes personfølsomme oplysninger videre til tredjeparts-virksomheder uden at ane, hvad virksomhederne gør med oplysningerne efterfølgende.

Det viser aktindsigt i de databehandleraftaler, som kommunerne burde have indgået med it-giganten Google eller virksomheden Siteimprove, som kommunerne giver personfølsomme oplysninger til, når borgerne besøger deres hjemmesider.

Kun København og Bornholm har indgået databehandleraftaler, viser aktindsigterne, mens 87 kommuner bryder persondataloven, fastslår den tilsynsførende myndighed på området, Datatilsynet, der beskriver omfanget som "bekymrende".

Efter *Kommunens* anmodning om aktindsigt har mange kommuner dog valgt at indgå aftaler.

Netop manglende databehandleraftaler har ellers været et fokuspunkt for 16 kommuner og KL, der alle fik et tilsynsbesøg af Datatilsynet i 2016 og 2017.

Efter alle tilsyn har Datatilsynet kritiseret eller fundet det beklageligt, at kommunerne og KL ikke havde sørget for at indgå databehandleraftaler med diverse leverandører.

Borgernes data betaler

Kommunen har besøgt alle kommunernes hjemmesider for at kortlægge, hvilke webstatistik-databehandlere hver enkelt kommune selv vælger at sende borgernes data til.

48 kommuner sender deres besøgendes oplysninger videre til den amerikanske it-gigant Google, som er leverandør af værktøjet Google Analytics.

66 kommuner har valgt at sende oplysninger videre til den internationale analysevirksomhed Siteimprove, der har sit hovedkontor i København.

- Google får oplysninger om din ip-adresse, hvor længe du befinder dig på siden, hvilke undersider du besøger, dine bevægelser med musen, hvilken webside du kom fra, og hvilken webside du besøger efterfølgende. Alle de informationer kan jo bruges til at sammensætte en profil af dig som person ved at samkøre data fra andre Google-tjenester eller andre websider, som også benytter sig af Google Analytics, forklarer Jesper Lund, der er formand hos IT-Politisk Forening, der har som erklæret formål at beskytte borgernes privatliv og rettigheder i informationssamfundet.

Netop den besøgendes ip-adresse er essentiel, fordi den ifølge en dom fra EU-Domstolen fra efteråret 2016 er en personfølsom oplysning.

- Google Analytics er et gratis produkt målt på kroner og øre, men Google er jo ikke en filantropisk virksomhed, og det gør jo, at de må have en anden indtjening på produktet. Indtjeningen for Google består i modtagelsen af oplysninger om de besøgende, forklarer Jesper Lund.

27 kommuner har endda valgt at sende oplysningerne videre til både Google Analytics og Siteimprove, viser gennemgangen af hjemmesiderne.

Problemet er ifølge Jesper Lund, at kommunerne ikke har indblik i, hvad leverandørerne bruger borgernes data til.

- Registrering af internetadfærd med henblik på, at reklamer målrettes folk med en bestemt profil, er det primære misbrugsscenarie, siger Jesper Lund.

Tilsyn: Loven overtrædes

I Danmark er det den uafhængige myndighed Datatilsynet, der fører tilsyn med, at reglerne i persondataloven overholdes. Fra Datatilsynets side er reaktionen på de manglende aftaler helt utvetydig: Det er ulovligt.

Hvorfor er det nødvendigt, at kommunerne har underskrevet databehandleraftaler med leverandører af webstatistik?

- Det er nødvendigt, fordi det står i loven, at de skal have det. Formålet med det er selvfølgelig at give databehandleren en ordentlig instruks, så firmaet ikke gør noget med borgernes oplysninger, som kommunerne ikke har bedt databehandleren om, forklarer Jesper Husmer Vang, kontorchef i Datatilsynet.

Hvis kommunerne ikke har en databehandleraftale med analyse-leverandøren, bryder kommunerne så loven?

- Ja, det gør de, fastslår han.

Kommunens aktindsigter viser, at 48 kommuner bryder persondataloven ved at mangle gyldige databehandleraftaler med Google, mens 64 heller ikke har databehandleraftaler med Siteimprove. I alt 87 kommuner bryder ifølge Datatilsynet persondataloven.

Ingen aftaler med Google

Efter *Kommunens* anmodning om aktindsigt af den 10. august har mange kommuner dog efterfølgende valgt at underskrive databehandleraftaler med virksomheden Siteimprove.

Derimod er det ikke lykkedes nogen at indgå gyldige databehandleraftaler med Google.

'Nej,' lyder svaret fra it-giganten, da *Kommunen* spørger, om Google vil underskrive KL og Kombit's databehandleraftale-skabelon, som mange kommuner bruger som standard-aftale.

Den danske skabelon skal blandt andet sikre den væsentlige instruks om, at databehandleren - Google - kun handler på instruks fra den dataansvarlige - kommunen.

"Google Analytics er et gratis produkt målt på kroner og øre, men Google er jo ikke en filantropisk virksomhed, og det gør jo, at de må have en anden indtjening på produktet."
Jesper Lund, formand for IT-Politisk Forening

sladrer uden tilladelse

En ip-adresse er en personfølsom oplysning, afgjorde EU-Domstolen sidste år. Derfor må kommunerne ikke sende folks ip-adresse videre uden en aftale om, hvad den må bruges til.

Foto: Alex Williamson / Ritzau F oto

”Det er nødvendigt, fordi det står i loven, at de skal have det. Formålet med det er selvfølgelig at give databehandleren en ordentlig instruks, så firmaet ikke gør noget med borgernes oplysninger, som kommunerne ikke har bedt databehandleren om.”

Jesper Husmer Vang, kontorchef i Datatilsynet

Kommunerne må i stedet acceptere de vilkår, som Google selv har opstillet, men som ikke indeholder den lovpligtige instruks.

- Det kan gøres med et enkelt klik. Det betyder så samtidig, at vi ikke indgår individuelle aftaler, skriver Louise Wendelbo Pedersen fra PR-bureauet Geelmuyden Kiese, der agerer dansk talerør for Google.

Den manglende mulighed for accept af en dansk databehandleraftale er problematisk ifølge IT-Politisk Forening.

- I Googles egen databehandleraftale står der en masse uldne ting; det er meget uklart, hvad de skriver. Problemet med Google er, at du simpelthen ikke ved, hvad oplysningerne vil blive brugt til, siger Jesper Lund.

Mange gode forklaringer

For mange kommuner lyder forklaringen på de manglende aftaler, at de simpelthen ikke var opmærksomme på, at en databehandleraftale var påkrævet.

Det forhold er også gældende for mange af de kommuner, som så sent som i efteråret modtog kritik fra Datatilsynet netop for manglende databehandleraftaler.

- Det bekræfter den tendens, vi så ved vores tilsyn i efteråret. Hvis det drejer sig om de samme kommuner, som vi havde fat på i efteråret, så synes jeg, at det er bekymrende, at de ikke engang har overvejet at få lavet en databehandleraftale med Google eller de andre leverandører, siger Jesper Husmer Vang.

En af de kommuner er Kerteminde Kommune, som ikke har indgået databehandleraftale med Siteimprove.

- Kerteminde Kommune er først nu blevet opmærksom på behovet for en databehandleraftale med den pågældende leverandør, skriver Dennis Harris, der er ansvarlig for informationssikkerhed i Kerteminde.

Hos andre kommuner er puklen med manglende databehandleraftaler stor, og aftaler med webstatistik-firmaer er placeret langt nede i bunken.

- Vi prioriterer selvfølgelig indsatsen, og her har analyseværktøjer på ip-numre ikke stået øverst på listen, men vi er selvfølgelig klar over, at hvis vi skal følge lovteksten 100 procent, så skal der foreligge en aftale, fortæller Morten Alm, it-chef i Assens.

Nogle kommuner har også været forvirrede over, om eksempelvis Google overhovedet skulle betragtes som en databehandler.

- Det er Albertslund Kommunes vurdering, at Google Analytics er dataansvarlig, og derfor er vi ikke forpligtet til at indgå en databehandleraftale, skrev Albertslund i sit første svar på aktindsigten.

Efterfølgende vendte kommunen dog 180 grader.

- Vi har nu været i dialog med Datatilsynet [...] Vi er dataansvarlig, og Google Analytics er databehandler, og der skal derfor indgås en databehandleraftale, vurderer Albertslund i et svar.

Ingen økonomisk straf

Det får dog ikke økonomiske konsekvenser for kommunerne, at aftalerne mangler. Det værste, der kan ske, er, at Datatilsynet udtrykker kritik af kommunen på sin hjemmeside.

- Offentlige myndigheder kan ikke straffes for at overtræde loven, siger Jesper Husmer Vang og fortsætter:

- Da vi i efteråret konstaterede, at der manglede databehandleraftaler i alle de kommuner, vi førte tilsyn med, resulterede det i, at vi udtalte kritik af kommunerne på vores hjemmeside.

Der kan dog være udsigt til ændringer. EU har vedtaget en ny persondataforordning, der skal træde i kraft i Danmark den 25. maj 2018.

Men selvom Justitsministeriet har taget stilling til, at private virksomheder skal kunne straffes med bøder, så er offentlige myndigheder ikke nævnt i udkastet.

- For nærværende er der kun lagt op til, at spørgsmålet skal drøftes ved de politiske forhandlinger, der kommer her i efteråret, fortæller Jesper Husmer Vang og afslutter:

- I efteråret fortalte vi kommunerne, at de skulle være glade for, at tilsynet kom nu, for om et år kan forordningen betyde, at de ville have fået en kæmpe bøde for manglende aftaler.

Databehandleraftalen

- **En databehandleraftale er** en underskrevet aftale mellem en dataansvarlig (kommunen) og databehandleren (firmaet).
- **Sådan en aftale** er nødvendig, når kommunerne vælger at overlade det til en anden part at behandle personoplysninger på den dataansvarliges vegne.
- **Det skal blandt** andet fremgå af aftalen, at databehandleren alene handler efter instruks fra den dataansvarlige.
- **Målet er at** sikre, at oplysningerne ikke kommer til uvedkommendes kendskab eller misbruges eller i øvrigt behandles i strid med lov om behandling af personoplysninger.

Kilde: Datatilsynet.

Her har de styr på data

Et par kommuner skiller sig ud, når det gælder brug af webstatistik-værktøj.

dukse

Jens Holm
jens@kommunen.dk

I Ballerup har kommunen truffet sit valg ud fra to hensyn, dels en overordnet strategi om at benytte sig af open source-værktøj, dels hensynet til borgernes datasikkerhed.

- Vi har ingen garanti for, at data, som Google eller andre kommercielle leverandører af analyse-tjenesterne får, ikke bliver brugt til andre formål. Google lever jo af at analysere og viderebearbejde data, forklarer Jens Kjellerup, der er digitaliseringschef i Ballerup.

Valget faldt på open source-værktøjet Piwik, som kommunen selv har installeret i sit eget netværk, og som derfor sikrer, at Ballerup ikke sender oplysningerne om borgerne videre til tredjepart. Også i Ishøj, Ringsted og Syddjurs bruges Piwik - samt i Vallensbæk, der dog også har Google Analytics med i sidevognen.

- Vi skal tage det alvorligt, at det rent faktisk er data om borgernes adfærd, der bliver indsamlet. Vi mener ikke, at vi kan tillade os at give de data videre til tilfældige tredjepartsleverandører, siger Jens Kjellerup.

Tilbage i 2013 fik Sorø Kommune en ny hjemmeside, hvor der også var behov for at analysere trafikken fra besøgende.

”Vi skal tage det alvorligt, at det rent faktisk er data om borgernes adfærd, der bliver indsamlet. Vi mener ikke, at vi kan tillade os at give de data videre til tilfældige tredjeparts-leverandører.”

Jens Kjellerup, digitaliseringschef i Ballerup

Her faldt valget på det danske firma Netminers ud fra hensyn til funktionaliteten, muligheden for dansk support samt ”det tredje parameter, som forudsatte, at vi kunne få en databehandleraftale,” fortæller Merete Ravn, der er leder af digitalisering i Sorø.

- Vi er en offentlig myndighed, og borgerne skal have tillid til vores håndtering af data. Vi kan simpelthen ikke stå model til, at vi sender data videre til tredjeparter uden en databehandleraftale, siger Merete Ravn.

Guide: Sådan bruger du sociale

Sats på Facebook og vis holdninger, kant og personlighed. Sådan lyder rådene fra to eksperter i sociale medier.

SoMe

Af Johannes Lange Baunsgaard
johannes@kommunen.dk

Der er ikke længe til november og det kommende kommunalvalg. Snart skal kandidater fra hele landet ud i valgkamp om borgmesterkæder og sæder i kommunalbestyrelser. Men den kommunale valgkamp flytter i stigende grad fra valgmøder, TV og aviser til de sociale medier.

Kommunen har talt med to eksperter indenfor kommunikation og sociale medier om, hvordan man gør.

Der findes mange sociale medier. Hvilket vil være bedst for kandidaterne at fokusere på til KV17?

Astrid Haug (AH): Facebook er nok det medie, der vil være relevant for de fleste politikere i kommunerne. Det er et oplagt sted, da det er det medie, hvor de fleste danskere er aktive, og det er nemt at interagere med sine følgere. Med eksempelvis Twitter er det begrænset, hvor mange vælgere man kan nå ud til.

Jakob Linaa Jensen (JL): Som kandidat kan man ikke undgå at være på Facebook. Det er, hvad jeg kalder et 'supermedie', der forener mange ting. Det er dér, man kan møde vælgerne, og hvor der bliver delt nyheder om kommunalvalget, ligesom der er oversigt over lokale begivenheder eller aktioner. Twitter kan også være et brugbart medie, hvis man gerne vil i kontakt med journalister eller andre politikere, men Facebook er stedet, hvor man kan få størst gennemslagskraft.

En undersøgelse fra Infomedia viser, at 44 borgmestre har en Facebookside, mens 40 har en privat profil. Hvad er forskellen på de to?

JL: Der er en begrænsning på det antal venner, man kan have, hvis man har en privat profil. Det ligger på 5.000. Med en Facebookside kan man have et ubegrænset antal følgere samtidig med, at man kan bruge den som kandidat-profil og holde det mere private og det politiske adskilt. Så jeg vil klart anbefale en Facebookside.

AH: Med en Facebookside har man mulighed for at få data på og indsigt i, hvad man laver, og hvad der virker. Man kan også lave målrettede annoncer, hvor man booster opslag, så de når ud til endnu flere mennesker. Derfor kan det være en fordel at have en Facebookside.

Hvordan når man ud til vælgerne på Facebook?

AH: Man skal altid huske, at ens opslag er styret af en algoritme. Det vil sige, at det ikke er alle ens venner eller følgere, der ser de opslag, man lægger op. Hvis der er mange, der liker, kommenterer eller deler, så vil det blive spredt ud til flere som en sneboldeffekt. Det er derfor vigtigt, at de første, der ser opslaget, får lyst til at like eller kommentere det. Man skal have indhold, der kan skabe debat, og som har noget kant eller holdning.

JL: Algoritmen styrer meget, så det handler om at opbygge en god 'base' af følgere og så lave nogle opslag, der bliver lagt mærke til. Det bedste er at skrive noget, som kan starte en debat og måske endda blive omtalt i andre medier. Man behøves ikke nødvendigvis sige noget kontroversielt, men det skal have gennemslagskraft.

Hvilke sager skal man så bringe i sine opslag for at få interaktion?

AH: Når det er kommunalpolitik, bør man zoome ind på lokale sager, om det så er folkeskolerne, handelslivet eller trafik. Man finder et emne,

Blå bog

Astrid Haug

- **Digital rådgiver på Astrid Haug Bureau, foredragsholder og forfatter til flere bøger om sociale medier og kommunikation. Tidligere ansat som særlig rådgiver i Kulturministeriet og som pressechef på Christiansborg.**

"Hvis der er mange, der liker, kommenterer eller deler, så vil det blive spredt ud til flere som en sneboldeffekt. Det er derfor vigtigt, at de første, der ser opslaget, får lyst til at like eller kommentere det. Man skal have indhold, der kan skabe debat, og som har noget kant eller holdning."
Astrid Haug

Man skal ikke se sociale medier som et envejs-medie, hvor man kan sige alt, uden at der kommer noget tilbage. To eksperter anbefaler, at man tackler debatter ved at gå i dialog med dem, som er uenige med en. På den måde viser man sig som en engageret politiker.

Illustration: Bjorn Lie / Ritzau Foto

Et godt eksempel ifølge Astrid Haug:

Lisbeth Lauritsen, Aalborg. Hun har en personlig stil og kombinerer politik med selfies og gode situationsbilleder eller video. Hun holder overvejende en positiv tone, men har også kritiske opslag. Hun lancerer sine politiske ideer i en række blogindlæg på sin hjemmeside her i valgkampen.

– og et knap så godt

Det er de borgmestre og kandidater, som fravælger sociale medier. De ved godt selv, hvem de er - så ingen grund til at sætte navne på. De fravælger muligheden for at være i dialog med borgerne på en platform, hvor borgerne er til stede, og muligheden for at komme i kontakt med andre end dem, der møder op til et vælgermøde. Ikke mindst i en valgkamp bliver det tydeligt, hvordan sociale medier kan styrke ens muligheder for at komme ud med sine budskaber og synliggøre sig over for vælgerne.

medier i valgkampen

”Det farligste er, hvis man ikke har noget på hjerte. Hvis man kun vil bruge Facebook til at sige ‘stem på mig’, så kan man lige så godt lade være. Man skal have en sag eller noget, man brænder for. Hvis ikke man har det, rykker vælgerne hurtigt videre.”
Jakob Linaa Jensen

man gerne vil føre valgkamp på, og som man kan have et vedvarende fokus på. Her er sociale medier med til at gøre det lettere at hive emner og sager frem igen i løbet af valgkampen, fordi man selv kan kontrollere, hvad der bliver bragt for dagen.

JL: Det kan være meget forskelligt. Det kan være noget fra lokalområdet såsom at kæmpe for, at kulturhuset bliver bevaret. Man kan sætte fokus på humanitære opgaver, hvor man hjælper socialt udsatte borgere eller flygtninge. Kreative opslag trækker også flere øjne til end de kedelige og teksttunge. Man kan for eksempel lægge et billede op, hvor man står på hovedet med teksten: ‘Jeg vil vende op og ned på vores kommunes politik’, men det skal selvfølgelig passe til den person, man er.

Hvad er faldgruberne?

AH: Det er, hvis man glemmer, at folk ikke går særlig meget op i politik og især ikke kommunalpolitik. Folk interesserer sig for deres hverdag. Deres børn, transport til og fra arbejde, den mad, de spiser. Det er enormt vigtigt, at man taler ind i folks hverdag og om deres problemer. Ellers er der en risiko for, at man er kedelig og ikke kan skabe engagement. Det er vigtigt, at ens mærkesager er interessante for vælgerne og ikke kun for en selv.

Et andet problem er, hvis man går for langt i sine holdninger. Hvis man laver noget, der skulle være humoristisk, som andre ikke synes er sjovt. Eller prøver at få opmærksomhed ved at komme med udmeldinger, der ikke passer med resten af partiets linje eller støder en stor gruppe mennesker. Det skal man være varsom med.

JL: Det farligste er, hvis man ikke har noget på hjerte. Hvis man kun vil bruge Facebook til at sige ‘stem på mig’, så kan man lige så godt lade være. Man skal have en sag eller noget, man brænder for. Hvis ikke man har det, rykker vælgerne hurtigt videre. En anden ting, man skal være opmærksom på, er ikke at blive for kedelig. På et medie som Facebook virker det sjældent at skrive, som man ville i et læserbrev til en avis. Opslagene skal være mere fængende og lettere at gå til, så der kan komme interaktion. Man skal heller ikke bare lave et opslag, hvor der står ‘Gå ind og like min Facebookside’. Det får man ikke noget for.

Hvor meget personlighed skal man vise på sociale medier?

JL: Jeg synes det er vigtigt, at kandidater viser personlighed. De, som formår at matche det personlige og professionelle, er oftest også dem, der klarer sig bedst på Facebook. Hvor personligt det så skal være, er en smagssag. Det er fint nok, at en kandidat skriver om at have været en tur i haven eller om at have fået en pølse på stadion, men det helt tætte skal man nok være mere forsigtig med at dele ud af.

AH: Facebook er på mange måder et medie, hvor følelser spiller en stor rolle. Derfor er det godt, at man viser, man er et menneske, og at man forholder sig med følelser som begejstring, indignation eller vrede til de emner, der optager en. Hvis man har lyst til det, kan det også fungere fint at kombinere det, der er fagligt og politisk, med noget, der er mere privat. Det er ikke et must at dele private ting om sig selv, men det kan være godt at vise noget af personen bag politikeren.

Blå bog
Jakob Linaa Jensen

Forskningschef og underviser i sociale medier på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Magnus Heunicke** (S)

MINDRE BUREAUKRATI OG MERE FRIHED

Som kommunalpolitikere oplever I det ofte. Vores velfærd er kommet under pres. Øget bureaukrati, pressede medarbejdere og stramme økonomiske rammer udfordrer kommunerne. Alt for mange medarbejdere oplever, at for megen tid bliver brugt bag skriveborde og computere på at dokumentere ting i stedet for at bruge tiden på kerneopgaven. Konsekvensen kan være, at pengene og arbejdsglæden forsvinder i for meget papirarbejde.

Den måde, vi har styret den offentlige sektor de seneste årtier - den såkaldte New Public Management-tankegang - er derfor ikke løsningen længere. Tiden er inde til et sporskifte i den offentlige sektor.

Vi skal i stedet skabe større rum for både faglighed og ledelse. Det betyder, at vi fra Christiansborg skal afgive noget kontrol, så man får mere frihed lokalt. Men det betyder også, at I på rådhusene og regionsgårdene skal sikre mere frihed til de enkelte institutioner. Derudover må vi bestræbe os på at begrænse omfanget af proces- og dokumentationskrav i nuværende og fremtidig lovgivning og i lokale beslutninger. Det skal være grundstenene til en ny reform af den offentlige sektor.

Konkret peger vi på, at det på forsøgsbasis skal være muligt at lave flerårige budgetter for udvalgte offentlige institutioner. Det vil give bedre mulighed for en langsigtet planlægning lokalt. Hvis de offentlige institutioner får mere stabile rammevilkår, hvor mål og budgetter ligger fast over en flerårig periode, vil det give bedre mulighed for at planlægge arbejdet og prioritere indsatser i institutionen. Dermed er der også bedre mulighed for at investere i forebyggelse og en tidlig indsats.

> **"Vi skal i stedet skabe større rum for både faglighed og ledelse. Det betyder, at vi fra Christiansborg skal afgive noget kontrol, så man får mere frihed lokalt. Men det betyder også, at I på rådhusene og regionsgårdene skal sikre mere frihed til de enkelte institutioner."**

Derudover siger vi også: Hvis man lokalt finder på en idé eller optimerer en arbejdsgang, som frigør ressourcer, skal en del af besparelsen beholdes lokalt på institutionen. I dag opleves det, at potentielle gevinster ikke tilfalder den enkelte institution eller afdeling. Derfor skal skolen, børnehaven eller sygehuset have del i besparelsen. Det tror vi kan være med til at slippe gode ideer og kreativiteten løs.

Endelig er vi også bekymret over regeringens planer, der går på, at man fra Slotsholmen igen skal til at diktere, hvor mange kommunale opgaver Thisted, Tønder, Tårnby og de 95 andre kommuner skal sende i udbud. Udbud af offentlige opgaver kan være en god idé, hvis der er private, der kan løse opgaven bedre eller billigere. Men det skal ikke detailstyres fra København. Vi har fuld tiltro til, at man lokalt er langt bedre til at vurdere, hvornår det giver mening at sende en opgave i udbud. Omfanget af private leverandører kendes på rådhuset - ikke på Christiansborg. Tvinges kommunerne til at sende en bestemt procentdel af opgaverne i udbud, er risikoen, at der spildes tid og penge på meningsløse og ressourcekrævende udbudsprocesser.

Det vil kun betyde unødig dokumentation og bureaukrati. Og det troede jeg vi havde en fælles forståelse blandt alle partierne om at skulle til livs.

Flere praktiske ting er ændret i forhold til seneste kommunalvalg; blandt andet åbner valgstederne tidligere. Foto: Peter Klint / Ritzau Foto

KV17 byder på flere nye regler

Valgstederne åbner tidligere, og der skal styr på post, stillere og hæve-sænke-borde, fremgår det af omfattende vejledning fra Indenrigsministeriet.

valgteknik

Af Michael Kjærgård
michael@kommunen.dk

Valgstederne skal ved KV17 åbne en time tidligere, end de plejer, altså kl. 8 i stedet for kl. 9. KV17 er første gang, det nye starttidspunkt kommer i anvendelse, men det bliver også gældende for fremtidige valg til Folketinget og Europa-Parlamentet. Det blev samtlige Folketingets partier enige om allerede før folketingsvalget i 2015.

Kommuner har dog lov til først at åbne valgsteder på småøer kl. 9, hvis det er besluttet i byrådet senest 6. november. Sluttidspunktet er til gengæld kl. 20 overalt.

Udover at skulle stå tidligere op på valgdagen skal kommunernes valgansvarlige også huske at tage højde for den forringede postservice. Med fem dages leveringstid og lang køretid til selvhentet post bliver PostNord en hurdle for brevstemmer og valgkort.

Det hjælper lidt, at sidste frist for at brevstemme bliver fredag før valget mod tidligere lørdag. Men da de fleste posthuse har fået afhentet post kl. 16, når fristen udløber fredag, opfordrer Indenrigsministeriet i sin KV17-vejledning kommunerne til at tjekke, hvornår de kan indlevere Quickbreve efter kl. 16 for at få sendt brevstemmer til andre kommuner.

Desuden skal kommunerne have fat på PostNords erhvervskundeservice for at aftale, hvor de kan hente de brevstemmer, som andre kommuner sender til dem. PostNord vil åbne ekstraordinært tidligt på valgdagen på nogle af sine såkaldte distributionshubs, men hvis afstanden dertil er så lang, at det ikke kan nås, før valgstederne åbner kl. 8, skal posten i stedet hentes mandag aften.

Også udsendelsen af valgkort kan give udfordringer. De skal være ude hos vælgerne senest torsdag den 16. november og skal derfor sendes fra kommunen i god tid. For valgkort til sidsteøjebliksflyttere til en kommune åbner vejledningen for at benytte andre transportører end PostNord, og eftersendte valgkort bør sendes som Quickbreve eller lignende, lyder anbefalingen.

Hjælp til handicappede

KV17 bliver premieren for, at valgstederne skal stille hjælpemidler til rådighed for borgere med handicap. Ifølge udkastet til bekendtgørelse skal der på hvert valgsted kunne anvises et stemmerum med sorte filtpenne, så man tydeligere kan se sit kryds, og en håndfri såkaldt standlup, som kan forstørre tekst til mindst seksdobbelt størrelse og har plads til, at man kan afkrydse stemmesedlen under luppen.

Endvidere skal der i hver kommune være mindst ét valgsted med et stemmerum med et hæve-sænke-bord, hvor der er benplads til en kørestolsbruger, og som kan højdeindstilles af vælgeren selv.

Desuden gennemføres der forsøg i København, Aarhus, Odense, Lejre og Lemvig med en håndfri LED-lampe, hvis lysstyrke, lysfarve og lysudfald kan reguleres af vælgeren selv, og et forstørrelsesapparat med CCTV-skærm, hvor vælgeren selv kan regulere skriftstørrelse, kontraster og lysstyrke.

Færre stiller med stillere

For partiorganisationerne byder KV17 på en arbejdsmæssig lettelse, men til gengæld en tidsmæssig stramning i forhold til tidligere valg.

Mange partier og lister vil kunne søge om og få fritagelse for at skaffe stillere for at opstille.

Kravet er, at de fik nogen valgt ved KV13 og stadig er repræsenteret. Derudover skal der være, hvad Indenrigsministeriets vejledning kalder 'identitet' mellem den valgte og den nye kandidatliste. Det skal ikke nødvendigvis være de samme, der opstiller igen, men hvis over halvdelen af de valgte i 2013 har skiftet parti eller er blevet løsgængere, er konsekvensen, at 'der som udgangspunkt ikke vil være den fornødne identitet'.

Andre forhindringer kan være, at en liste er blevet sprængt og flere fraktioner hævder at være den sande arvtager til den oprindelige liste, eller at listen kan have skiftet navn undervejs. I de tilfælde er der ingen vej uden om at skaffe stillere.

Indleveringsfristen for kandidatlister uden stillere er mellem 5. og 19. september, hvilket er to uger tidligere end normalt, mens fristen med stillere er mellem 19. september og 3. oktober. Forskellen skyldes, at hvis listen ikke fritages for stillerkravet, er der stadig tid til at skaffe stillere.

Slutfristen 3. oktober er syv uger før valgdagen, og det er en fremrykning i forhold til KV13, da slutfristen lå fire uger før valgdagen.

Mindre offentlighed

Stillerlisterne har hidtil været offentligt tilgængelige, men det er slut med virkning fra KV17. Det skyldes et 'hensyn til at beskytte stillernes politiske overbevisning mod offentliggørelse', som det hed ved fremsættelsen af lovforslaget.

Selve kandidatlisterne må heller ikke længere udleveres ved aktindsigt, før de bliver offentliggjort, i år mandag den 9. oktober. Sidste frist for indlevering af kandidatlisterne er tirsdag den 3. oktober, så i de mellemliggende dage må offentligheden nøjes med de lister, som partierne traditionelt selv offentliggør uden at vente på den formelle godkendelse.

KV17: Et åbent vælgerhav

strategi

Af Rasmus Jønsson, politisk kommentator

Normalt plejer det at være en god idé for kandidater, der stiller op til kommunalvalgene, at navigere efter partiets form, når de tilrettelægger deres valgkampagner. For er moderpartiet i krise, er det fornuftigt at køre med et lille partilogo og et stort foto af kandidaten. Omvendt: Har partiet medvind på den landspolitiske scene, er det oplagt at forsøge at få et spillover af de positive strømninger ved at lave en brand-strategi, der lægger sig tæt opad moderpartiet.

For eksempel var Enhedslisten ved det sidste kommunalvalg dygtig til at bruge listens succes på Christiansborg til at høste stemmer ude omkring i kommunerne.

Den anden vej rundt var der flere af Venstres lokale kandidater, der forsøgte at lægge afstand til Lars Løkke Rasmussen og V-toppen, der på det tidspunkt var ramt af en række kriser og intern ballade.

Mindre rolle til landspolitisk faktor

Til KV17 bliver det sværere for kandidaterne at vurdere, om det skal være stort logo eller foto, der skal satses på i kampagnematerialet. For den landspolitiske situation er usædvanlig, da stort set ingen af partierne kan betegnes som enten formstærke eller -svage.

Et blik udover det politiske landskab viser, at det næsten bugter sig med de samme kurver som ved folketingsvalget for to år siden.

Kun Dansk Folkeparti er faldet en del i meningsmålingerne, men da partiet fik et kanon valgresultat, kan den aktuelle nedgang ikke betegnes som en krisetilstand, der vil gå ud over partiets kommunalvalg. De andre partier ligger tæt på valgresultatet, og ingen partier står midt i en op- eller nedtur.

Medmindre et af moderpartierne i de kommende måneder bliver ramt af ballade og skandaler, kommer "den landspolitiske faktor" til at spille en mindre rolle, end vi har set ved tidligere K-valg. Det betyder, at valgresultatet i højere grad, end det plejer, bliver afgjort af de enkelte kommunale kandidaters performance i valgkampen.

Erobrings-kommunikation

Men det er ikke kun den landspolitiske situation, der har indvirkning på, at der ved KV17 er mange løse vælgere at slås om for kandidaterne. En aktuel Momentum-analyse viser, at 20 procent af danskerne er "nye vælgere" i de kommuner, de skal stemme i. De "nye vælgere" består primært af unge førstegangsvælgere og af borgere, der er flyttet til en ny kommune.

En femtedel af vælgerkorpset skal altså orientere sig mod nye kandidater og partier, når de skal sætte deres kryds i november, og det gør det oplagt for kandidaterne at bygge deres kampagner mere op om erobrings-kommunikation end fastholdelses-kommunikation.

Vil man erobre vælgere, skal ens kampagne blandt andet være mere fokuseret på, hvad man vil gøre, fremfor på, hvad man har gjort. Den skal også rumme en stærkere personlig fortælling, da man ikke kan regne med, at de "nye vælgere" har noget særlig godt kendskab til én. I erobrings-kommunikationen ligger der også et større element af angrebslyst og forandring rettet mod nye vælgergrupper, mens fastholdelses-kommunikation mere handler om at signalere tryghed og en sikker hånd på rattet til den faste vælgerbase.

"Situationen med de mange løse vælgere, der er at slås om, må siges at være en drømmesituation for de politikere, der vil gøre noget ud af deres kampagner og som har planer om at kaste energi og ressourcer ind i valgkampen."

Nyt politisk landskab

Også det nye politiske landskab lægger op til interessante vælgervandringer til kommunalvalget. Kan Alternativet overføre den landspolitiske succes til kommunalvalget? Noget tyder på det; i hvert fald viser en meningsmåling fra før sommerferien, at Alternativet står til at få 10 procent af stemmerne i København. Ligeledes ser det også ud til, at Liberal Alliance kan materialisere sig til kommunalvalget - partiet har i hvert fald særlig godt fat i de unge vælgere.

Så den landspolitiske situation - hvor de gamle partier afgiver en del vælgere til de nye partier - vil også skinne igennem til KV17 og være med til at skabe endnu større uforudsigelighed end ved tidligere K-valg.

Kampagnen afgørende

Situationen med de mange løse vælgere, der er at slås om, må siges at være en drømmesituation for de politikere, der vil gøre noget ud af deres kampagne, og som har planer om at kaste energi og ressourcer ind i valgkampen. For den rigtige kampagne kan virkelig "flytte" vælgere.

Men det er på ingen måde let at ramme plet i det oprørte vælgerhav. Vælgerne er langt mere troløse og kræsne end tidligere, og deres kryds på valgdagen er styret af rigtig mange faktorer, der handler om enkeltsager, ideologi, visioner, personen bag politikeren, taktiske overvejelser, tidligere meritter, resultater og meget, meget mere. Og ofte er det sådan, at prøver kandidaterne for meget at designe en kampagne efter vælgernes ønsker og behov, kommer de enten en postgang for sent eller til at fremstå som kunstige og utroværdige.

Kunsten er at ramme de følelser, perspektiver og strømninger, der er hos vælgerne, samtidig med, at kandidaten bevarer den personlige integritet og troværdighed. Det er en svær opgave, men formår politikerne at blande den rigtige cocktail frem mod den 21. november, er der gode muligheder for at få et flot valg. For stemmerne sidder løst som aldrig før, og det er i højere grad op til de kommunale kandidater at vinde slaget!

Læs hvordan den nye finanslov vil påvirke den offentlige økonomi

Daglige opdateringer om udviklingen i kommunerne

DK Økonomi.dk

Tilmeld dig på www.dkøkonomi.dk

Valgplakater virker - også hvis du tør skeje lidt ud

I gamle dage var valgplakater smukke kunstværker. I dag er politikerportrættet altdominerende i lygtepælene, og de får hug for at være "røvsyge" og fremstille kandidaterne som upersonlige voksmannequiner. Men skej bare lidt ud, lyder det fra eksperterne.

woweffekt

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Da Leslie Arentoft i 2013 stillede op til kommunalvalget for Venstre for femte gang, havde han lyst til at lave en anderledes valgplakat. Han var træt af de stirrende portrætter påklistret et partibogstav i et strømlinet layout. Så han droppede den fælles fotosession med sine partifæller og fik i stedet en grafiker til at lave en Andy Warhol-inspireret plakat med hans ansigt i forskellige farver. Det var hans måde "at slå et slag i bolledejen" og gøre op med partiets "røvsyge" plakater, som han siger.

- Vi behøver ikke at være så kedelige. Jeg ved godt, at politik er en alvorlig sag, men derfor kan man gøre det med et smil. Det var hovedtanken bag, fortæller Leslie Arentoft, der regner med at give Andy Warhol-Leslie endnu en tur i lygtepælene til det kommende kommunalvalg.

Elsebeth Aasted, der er leder af Dansk Plakatmuseum og forfatter til bogen "Valget er dit - den danske valgplakat i 100 år", har studeret valgplakater gennem tiden. Lige nu er politikeransigtet den altoverskyggende tendens, men ved hvert valg er der nogle, der forsøger at bryde med det klassiske portræt ved at lave noget anderledes, humoristisk eller måske endda lidt bizart.

- Men det er absolut undtagelsen. Det bliver stadig indenfor rammerne af den stivnede, kedelige, flade plakat. Selvom de prøver at vise sig selv på en lidt anden måde, så gør de det ikke så radikalt, at man virkelig tænker: Wow - der skete noget nyt, siger Elsebeth Aasted.

Den personfikserede valgplakat blev almindelig i 1960'erne, da fjernsynet invaderede danskernes stuer. Der kom fokus på personen fremfor på sagen eller partiet. Før blev valgplakaterne typisk lavet af kunstnere, og motivet fortalte ofte en lille historie. Enten om partiets vision for fremtiden eller om vælgernes hverdag, og ofte spillede plakaterne på humor eller følelser.

- Du bliver jo ikke ramt følelsesmæssigt i dag, når du går ude i gadebilledet og ser de der dødssyge politikerportrætter, som er billedbehandlede og alt muligt. Fortidens plakater var fremtidsorienterede. De kæmpede for en sag. Der er ingen fremtid i nutidens plakater, siger Elsebeth Aasted.

"Du bliver jo ikke ramt følelsesmæssigt i dag, når du går ude i gadebilledet og ser de der dødssyge politikerportrætter, som er billedbehandlede og alt muligt. Fortidens plakater var fremtidsorienterede. De kæmpede for en sag. Der er ingen fremtid i nutidens plakater."

Elsebeth Aasted, leder af Dansk Plakatmuseum og forfatter til bogen "Valget er dit - den danske valgplakat i 100 år"

Upersonlige dukker

Det bliver heller ikke bedre af, at politikernes portrætter bliver renset for rynker og bumser og får tilføjet lidt kulør i photoshop, lyder det fra Frederik Preisler, der er partner og kreativ direktør i reklamebureauet Mensch.

- Det er meget naturligt, at man tænker, at man skal se så godt ud som muligt, når man skal blæses op i stor størrelse i alle landets lygtepæle. Problemet er, at man ender med nogle billeder, der er rimelig uinteressante at se på, fordi de kommer til at ligne sådan nogle voksmannequiner, siger Preisler, der generelt ikke er blæst bagover af kvaliteten af valgplakaterne.

- Valgplakaternes mangel på opfindsomhed afspejler politikernes mangel på opfindsomhed. Der er en fuldstændig lige linje, siger han.

Elsebeth Aasted er enig. De mest legendariske af de gamle valgplakater kan man i dag købe og hænge op som kunst i hjemmet. Men vi kommer næppe til at se nutidens valgplakater som udsmykning i danskernes stuer.

- Hahaha nej! Man kan slet ikke forestille sig at hænge et billede op derhjemme af Uffe Ellemann-Jensen eller en anden politiker. Det har de simpelthen ikke potentiale til, griner hun.

Terapi for fodfolket

Med trods uopfindsomhed og stive fotostudiesmil viser

Leslie Arentoft (V) synes, at valgplakater er røvsyge. Men han kan godt lide Andy Warhol. Så han droppede partiets stringente layout og gik sine egne veje ved valget i 2013.

Foto: Jakob Thuemoes

Den glade vælger i en hverdagssituation var engang et udbredt motiv på valgplakater. Den danske kunstner Thor Bøgelund står bag De Konservatives plakat fra 1932.

Daværende statsminister Knud Kristensen (V) afbildet som smeltende snemand med nedskæringskniv i færd med at flytte en grænsepæl på DKP's valgplakat fra 1947.

Venstre var ikke i regering på tidspunktet for denne plakat fra 1950, og plakaten antyder, at det kræver en habil kaptajn at få besætningen helskindet gennem uvejret forude. Erik Eriksen, formand for Venstre, blev statsminister efter valget.

Alle tre plakater er fra Dansk Plakatmuseum.

undersøgelser, at valgplakater har en effekt på, hvor vælgerne sætter deres kryds. Det har Karina Kosiara-Pedersen, valgforsker ved Københavns Universitet, været med til at undersøge. Ved at spørge kandidaterne, hvilke kampagneredskaber de brugte i valgkampen, og sammenholde det med, hvor mange stemmer de fik, kunne forskerne konkludere, at kandidater med valgplakater fik et bedre valgresultat.

Samtidig tyder det på, at valgplakaten har større effekt ved et kommunalvalg end ved et folketingsvalg, fordi vælgerne i forvejen kender mange af folketingskandidaterne, mens byrådskandidaterne skal kæmpe hårdere for at gøre deres ansigt og navn genkendeligt for vælgeren. Men udover den direkte effekt på stemmesedlen kan valgplakaten også have betydning for fællesskabet i partiet.

- De lokale partiforeninger har som en meget håndfast opgave at hænge valgplakater op. Alle kan være med, og du skal ikke stå ansigt til ansigt med vælgere på det lokale torv og skilte med, at du er partimedlem. Sådan nogle aktiviteter kan mobilisere, forklarer Karina Kosiara-Pedersen.

Frederik Preisler ser også valgplakaten som en måde, partiet kan styrke sig internt på.

- Det er beskæftigelsesterapi for fodtropperne at hænge plakater op, siger han.

"Jeg fik lidt en skideballe for det, for det ødelagde det strømlinede ved, at vi alle bliver sat op med samme layout. Det undrer mig lidt, for hvis man er liberal, går man jo ind for personlig udfoldelse, så det nytter ikke noget at sige, at vi alle skal gå i takt."
Leslie Arentoft (V) fra København

Warhol virkede

Leslie Arentofts Andy Warhol-plakat havde den virkning, han håbede på. Han lavede sin egen udokumenterede analyse af effekten ved at måle på, hvor mange stemmer han fik på hver enkelt skole.

- Jeg kørte med almindelige valgplakater i Ørestaden og på Islands Brygge. På Østerbro kørte jeg med Andy Warhol efter en idé om, at her er der lidt højere indkomster og større tolerance overfor kreative tiltag. Jeg kunne klokkeklart se, at jeg havde et ringere valg i Ørestaden og på Islands Brygge, fortæller han.

Ifølge Leslie Arentoft kan man kun vinde ved at lave en utraditionel valgplakat.

- Det kan ikke skade. Der er ikke noget, der hedder minusstemmer. Der er kun noget, der hedder plusstemmer. Du kan næsten kun vinde, og der er ikke nogen risiko forbundet med at forsøge at skabe lidt stemning, siger han.

Firstmovers scorer point

I Karina Kosiara-Pedersens undersøgelse af valgplakaternes effekt blev der ikke taget højde for, hvad der var på plakaten - blot, om kandidaten havde én. Men Karina Kosiara-Pedersen peger på en anden undersøgelse af virkemidler på sociale medier, der peger på, at hvis man er firstmover og gør tingene på en anderledes måde, kan man vinde noget ved det.

- Det kan have en effekt på to måder. Det kan have en effekt på vælgerne ved, at de stopper op og siger: Nå da! Men det kan også være, at der er nogle medier, der tager det op, og det går viralt, så man får en meget højere eksponering, end valgplakaten egentlig giver, siger Karina Kosiara-Pedersen, der husker et eksempel fra 2001, hvor en 22-årig kvindelig kandidat stillede op til kommunalvalget i Aalborg med en plakat, hvor hun poserede i bar overkrop med kun et par bokshandsker til at dække brysterne. Hendes valgplakat skabte opmærksomhed i medierne, og hun blev valgt ind med et imponerende antal personlige stemmer.

Frederik Preisler kan godt se pointen i strategien med at skille sig så meget ud, at man får medieomtale.

- Det farlige er, at hvis den ikke har bund i et budskab, bliver det ren underholdningsværdi, og det er ikke sikkert, at man får vælgere på det. Man kan meget hurtigt komme til at fremstå useriøs og uigennemtænkt. Der er lige så meget at tabe, som der er at vinde, siger han.

Leslie Arentoft havnede da også i et tv-studie med sin valgplakat, og han fik mange reaktioner og kommentarer fra vælgerne. Den utraditionelle plakat var mest af alt et statement om, at han ikke gad være "grå med de grå", men opmærksomheden og omtalen i medierne var en overraskende bonus.

Skideballe af partiet

Leslie Arentofts personlige Andy Warhol-plakat faldt dog ikke ligefrem i god jord hos partiet.

- Jeg fik lidt en skideballe for det, for det ødelagde det strømlinede ved, at vi alle bliver sat op med samme layout. Det undrer mig lidt, for hvis man er liberal, går man jo ind for personlig udfoldelse, så det nytter ikke noget at sige, at vi alle skal gå i takt, fortæller Leslie Arentoft.

"Det er beskæftigelsesterapi for fodtropperne at hænge plakater op."
Frederik Preisler, partner og kreativ direktør i reklamebureauet Mensch

Men genkendelighed er vigtigt, lyder det fra partisekretær i Venstre, Claus Richter.

- Vores strategi er selvfølgelig at lægge vægt på genkendelighed for Venstres kandidater, og derfor har vi lavet et setup for vores plakater, der gør, at så mange som muligt af kandidaterne har det samme layout, den samme baggrund og de samme farver på deres plakater, siger han.

Og så er det jo irriterende, når nogen skiller sig ud.

- Så går Venstres samlede medieindtryk tabt, siger Claus Richter.

Ingen vej tilbage

For Elsebeth Aasted fra Dansk Plakatmuseum er det svært at forestille sig, at der findes en vej ud af den nuværende trend med stiliserede portrætfotos på valgplakaterne.

- Nu er det den linje, man kører. Man vil gerne have sig selv som politiker frem i front i en eller anden billedskøn gengivelse på en plakat. Det tror jeg ikke vil ændre sig udover ved små spræl, som vi ser indimellem, siger hun.

Leslie Arentoft er en af dem, der har tænkt sig at blive ved med at sprælle vildt i sin personlige valgkampagne. Næste projekt, som måske bliver en realitet allerede i år, er at 3D-printe en skulptur af hans eget hoved i den Venstre-blå farve.

- Det kunne da være sjovt just for the fun of it at have nogle valgbuster stående rundtomkring, siger han.

Politi må opgive sag om læk

Syddanmark. Hensynet til kildebeskyttelse betyder, at politiet må opgive at komme videre i sagen om læk af fortrolige oplysninger fra en advokatrapport om Carl Holst i Region Syddanmark. Anklagemyndigheden vurderer ikke, at journalisterne på Fyens Stiftstidende kan pålægges at vidne om, hvordan de fik fat i redegørelsen. Offentliggørelsen er sket på baggrund af oplysningernes samfundsmæssige betydning, og det overtrumfer, at den - efter politiets vurdering - var en 'uberettiget' videregivelse af 'fortrolige oplysninger'.

Robot holder styr på pillerne

SORØ. 10 medicinrobotter flytter i denne tid ind hos udvalgte brugere af hjemmeplejen i Sorø. Robotterne af typen 'Evondos' giver borgeren besked om, at nu er det tid at tage medicinen, gør den klar i den korrekte dosis, og hvis medicinen ikke bliver taget, sender den en besked til hjemmeplejen. Sorø Hjemmepleje er de første til at tage medicinrobotter af denne type i brug i Danmark, og det sker som led i et pilotprojekt. Robotterne er udbredt i både Norge, Sverige og Finland.

Forsøg giver renere luft i dagsinstitutioner

HEDENSTED. To børnehaver i Hedensted deltager i et forsøg med luftrensere, som man håber vil give et bedre indeklima, mindre smittespredning og dermed færre sygedage til børn og personale og færre vikarudgifter. De foreløbige resultater viser, at luftkvaliteten er stærkt forbedret, og at personalet kan mærke tydelig forskel. I efteråret og til vinter, hvor sygefraværet traditionelt er højt, vil man måle på sygefraværet for både personale og børn og sammenligne med de foregående år. Forsøget afsluttes til maj.

Byggesagsmedarbejder bortvist for embedsmisbrug

ODENSE. En medarbejder i Odense Kommunes By- og Kulturforvaltning er blevet bortvist på grund af embedsmisbrug, oplyser kommunen. Medarbejderen har ifølge kommunen gennem sit privatejede firma rådgivet virksomheder og private mod betaling, hvilket ledelsen var klar over. Men medarbejderen har derefter selv stået for sagsbehandlingen af ansøgningerne. Forvaltningen har kendskab til cirka 25 sager, men der kan være flere, oplyser Odense Kommune. De omtalte sager, der kan spores helt tilbage til 2012, er tilsyneladende så omfattende, at kommunen har meldt medarbejderen til politiet. Der er desuden sat en ekstern undersøgelse i gang for at afdække baggrunden og omfanget.

Esbjerg-jobcenter popper nu op i Bilka

ESBJERG. Jobcenter Esbjerg åbner en ny pop-up butik i Bilka, så de handlende kan komme forbi og få en snak med en jobkonsulent. Det bliver femte gang, jobcentret rykker ud, oplyser jobcentret, der har gode erfaringer med at tage alternative metoder i brug for at komme endnu tættere på både de lokale virksomheder og de jobsøgende.

- Vi kan mærke, vi får fat i en helt anden målgruppe ved at flytte os ud, hvor vi kan få virksomheder og borgere i tale. Det går op for dem, hvad de kan bruge et jobcenter til, og hvor mange gode og helt gratis tilbud vi kan tilbyde, fortæller sektionsleder i Jobservice Peter Nikolajsen.

KV17: Ikke alle politiske alliancer er lige forudsigelige

Selvom Alternativet ikke vil betegnes som et venstreorienteret parti, har partiet i næsten alle kommuner valgt et centrum-venstre-samarbejde.
Foto: Carsten Bundgaard / Ritzau Foto

I Hørsholm samarbejder Alternativet til højre, i Albertslund møder S-SF-alliancen modstand fra gamle allierede, og i Skive foretrækker SF en V-borgmester fremfor det spirende S-DF-samarbejde.

alliancer

Af Knud Abildtrup
knud@dknyt.dk

Kommunalvalg er nu engang en broget affære, og det afspejler sig også i denne fase, hvor der rundtom i landet for tiden aftales valgforbund mellem partier og lister. Der er tydelige tendenser - såsom, at Alternativet, der er en ny spiller på banen, i en række kommuner tilslutter sig centrum-venstre-blokkens samarbejde i større eller mindre udgave.

Et brud på den tendens finder man i **Hørsholm**, hvor det grønne parti er gået i valgforbund med V, der også forhandler med DF og LA. På landsplan har partiet gjort meget ud af at profilere sig som hverken venstre- eller højreorienteret, men set ud fra KV17-alliancer rundtom er der ikke så megen tvivl om, at nyskabelsen, der lige nu har pladser i otte byråd, mest tror på gevinst for deres mærkesager ved at gå til venstre.

Overfor Ugebladet Hørsholm kalder **Jørgen Fabrin** (ALT) partiets valg 'ren matematik' og erklærer samtidig, at han 'ikke var orienteret' om det andet valgforbund, S-SF-R-Borgerlisten-KD. Han foreslår selv et politisk skifte - Hørsholm har siden 1970 haft enten konservative eller uafhængige borgmestre - og peger på **Annette Wiencken** (V) eller **Henrik Klitgaard** (R) som mulige afløsere.

Netop Klitgaard siger til Ugebladet, at V 'har været smarte ved at lokke ALT med i valgforbund', og forudser, at ALT slet ikke får nogen valgt og i stedet kommer til at lægge stemmer til mandater fra DF.

Mens Alternativet ser ud til at glide ind i traditionelt rødgrønne valgsamarbejder langt de fleste steder, så er der større variation i, hvor man finder midterpartiet De Radikale. Ikke så få steder er både R og ALT med i brede centrum-venstre-alliancer - som i **Odense**, hvor en S-SF-EL-R-ALT-forbrødring netop er annonceret til afløsning af to ved KV13 - S-R og SF-EL. Og i **Esbjerg** er de fire partier på den fløj nu blevet til fem i kraft af, at ALT er kommet til.

De Radikale vælger sine steder valgtekniske alliancer til højre. Som i **Halsnæs** sammen med K og LA - og i **Kalundborg**, hvor R er med i en centrum-højre-konstellation bestående af V-DF-R-K-LA, der samstemmende peger på **Martin Damm** (V) som borgmester igen.

I **Albertslund** er der for første gang et stort borgerligt valgforbund - V-K-DF-LA - der med V-spidsen **Brian Palmund** i front nu håber at kunne vriste borgmesterposten fra **Steen Christiansen** i vestegnskommunen, der aldrig har haft andet end S-borgmestre.

En ny alliance mellem R-EL-ALT har senest meldt ud, at de ønsker et 'politisk og demokratisk kursskifte i kommunen, hvor de synes, at S-SF-flertallet i for høj grad kører deres eget løb. Det kan de lige netop med 11 ud af 21 pladser, og den udmelding lyttes der opmærksomt til på den blå fløj.

R-EL-ALT-alliancen beskriver i Albertslund Posten 'et snævert S-SF-flertal, der i mange vigtige sager lukker sig om sig selv. Dette flertal bliver mere og mere sammenvævet med forvaltningens ledelse - ofte er det svært at se, om initiativer eller forslag kommer fra S-SF eller fra forvaltningen'.

SF-spids **Leif Pedersen** ærgrer sig over, at EL er skredet fra et tidligere valgforbund med SF og Kommunisterne, mens EL-spids og udvalgsformand **Helge Bo Jensen** trods alt stadig siger, at partiet vil pege på **Steen Christiansen** som borgmester.

I **Skive** er der netop fra SF en usædvanlig politisk udmelding. I den V-ledede kommune plejer S at kunne regne med støtte fra SF, men ifølge Skive Folkeblad stiger spændingen op til KV17, efter at S og DF har luftet, at de to partier, der på landsplan er kommet med flere fælles udspil, også i Skive sikkert kan finde ud af at samarbejde.

DF ser faktisk en fin borgmester i S-spidsen **Peder Christensen**, men den melding får SF-spids **Anders Bøge** til at understrege, at han langt hellere ser kommunen ledet af en V-SF-alliance end af en S-DF-alliance.

Ved KV13 var det DF, der satte **Peder Chr. Kirkegaard** (V) i borgmesterstolen, men den rolle kunne denne gang blive SF's. I hvert fald peger **Anders Bøge** overfor avisen på, at V med 12 og SF med 2 lige nu mønstrer 14 mandater, mens S på 8 og DF på 4 har 12, så hvis bare det styrkeforhold fortsatte ...

Med de fronter trukket op bliver de mindste partiers indstilling endnu vigtigere. I denne periode har R den sidste af de 27 pladser i byrådet, mens den enlige EL-politiker er skiftet til SF, og ingen ved, hvem der ellers måtte gøre sig gældende og måske ændre billedet, når stemmerne er talt op, og udmeldinger fra valgkampen pludselig kan blive overtrumfet af en ny politisk virkelighed.

BLIZZ LOAD

Setting sites alight.

Giv din hjemmeside en klar hjemmebanefordel

Blizzload sætter strøm til sløve hjemmesider

Loadhastighed er et konkurrenceparameter, som kan aflæses på bundlinjen hos alle virksomheder, som lever af deres hjemmeside. Blizzload er en helt ny måde at tænke programmering og hosting på. Med Blizzload installeret indlæses hjemmesiden i browseren på få millisekunder. Som et lyn fra en klar himmel. En forbedret brugeroplevelse, som dine kunder bemærker, og som vil løfte dit produkt i forhold til konkurrenternes. Gør noget godt for din virksomhed – kontakt Blizzload i dag.

www.blizzload.com | tlf. 46 35 33 43

Da Karen blev borgmester, var det slut med gratis øl og mandehørm

Karen Møller beskriver i sin biografi "Karens Kampe - som jeg husker dem", hvordan hun som kvinde har måttet kæmpe for at "bryde gennem glasloftet" og få de topposter, hun drømte om.

Karen Møllers kamp for ligestilling

Nævn tre sejre i forhold til ligestilling, som du har oplevet i dit liv?

Da jeg blev valgt til borgmester i 1970, var det en enorm sejr. Det år kom der mange kvinder ind i kommunalbestyrelserne, selvom mange havde frygtet, at kommunesammenlægningerne ville betyde færre kvinder i bestyrelserne.

Det har været en sejr at være med til at lave kvindepolitik i EU. Da jeg kom til Kommissionen i Bruxelles, var vi kun to kvinder på højt niveau. I dag er der mange, mange flere kvinder i de høje stillinger. Det har jeg været med til at slås for.

Familierollerne har også helt klart udviklet sig. Ingen af mine søstre har betjent deres mænd, og det er fuldstændig anderledes, end det var i vores barndomshjem. Og det er vidunderligt at se mine søskendes børnebørn være selvstændige og have deres egne karrierer.

Og tre ligestillingskampe, kvinder stadig kæmper i dag?

Der er stadig forskel på mænd og kvinders løn for samme arbejde. Hvorfor skal kvinder ikke have lige så mange penge som mænd? Jeg fatter det ikke. Kvinder må også forstå, at det indebærer, at de deltager i det politiske liv og kæmper for deres rettigheder, hvis det skal ændres.

Der er stadig brug for flere kvinder i Folketinget, kommunalbestyrelser, bestyrelser og offentlige råd og nævn.

Når kommuner skal spare, går det ud over rengøringen, skolerne og hospitalerne, og det er kvinderne, der arbejder som sygeplejersker, SOSU'er og rengøringsassistenter.

"Industri, erhvervsliv og politik er indrettet af mænd for mænd. Først når der alle vegne er 50-50 mænd og kvinder, er jeg glad."
Karen Møller, feminist og tidligere borgmester

Karen Møller var en af Danmarks første kvindelige borgmestre. Hele sit liv har hun kæmpet for ligestilling og for at blive taget alvorligt som kvinde i politik. Hun er netop fyldt 90 år - og hun kæmper stadig.

ligestilling

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

En af Karen Møllers første gerninger som borgmester var at lukke ølkassen for kommunalbestyrelsesmedlemmerne, skære kraftigt ned på mødediæterne og kræve, at man forberedte sig til møderne.

- Man kunne høre dem rive kuverterne med mødedokumenter op på vej ind i mødesalen, som hun siger om sine sjuskede kollegaer.

En dag fik Karen Møller nok af den sløsede indsats til møderne, og hun irettesatte et medlem fra Det Konservative Folkeparti, da hans indlæg tydeligt viste, at han ikke havde læst på lektien. Han blev rasende, og efter mødet sagde han til Karen Møller:

"Kvinder kan ikke tillade sig at bebrejde mænd noget i en offentlig forsamling; det hører til hjemme i soveværelset."

Der havde aldrig siddet en kvinde på borgmesterposten i Karlebo Kommune, da den dengang 43-årige Karen Møller blev valgt for Venstre i 1970. I løbet af sine tre år som borgmester forsøgte hun at indføre offentlighed i forvaltningen, inddrage borgerne og gøre op med dovenskab, kammerateri og unødig høje diæter. Hun kæmpede også for ligeløn, ligestilling og retten til at blive taget seriøst som kvinde i politik. Hun var blandt andet aktiv i Venstres Kvinder samtidig med, at hun fra borgmesterstolen kæmpede sin egen personlige kamp mod sexchikane og fornærmelser.

Karen Møller er 90 år og 1 dag, da *Kommunen* besøger hende til en snak om hendes politiske karriere. Hun har lige færdiggjort en statusopdatering på Facebook, hvor hun takker sine venner for fødselsdagshilsnerne og tilføjer:

"Håber, I alle også vil læse mine erindringer!!!! (Det er markedsføring)."

Erindringerne har hun selv skrevet, og de er netop blevet udgivet i bogform under titlen "Karens Kampe - som jeg husker dem". Udover kampen for kvinders ligestilling har hun også kæmpet for forbrugernes rettigheder blandt

“Kvinder skal ikke være skrappe; de skal være søøøøøøøøde. Sådan er det stadig. Der er vi fandeme ikke kommet ret langt. Mænd skal være hårde i huden, men det må kvinder ikke være. Så er de følelseskolde.”

- Karen Møller, feminist og tidligere borgmester

Karen Møllers valgflyer, der blev delt ud i Nivå ved valget i 1970, hvor hun endte med at blive borgmester. Indtil 1971 var Venstres partibogstav D.

Solnedgang og en drink nydes ved sommerhuset ved Næsby Strand i ca. 1990.

Karen Møller i sin gårdhave i 1970, da hun lige er blevet borgmester.

andet gennem sine udsendelser om forbrugerstof for Danmarks Radio og senere i Europa-Kommissionen i Bruxelles med udvikling af forbrugerpolitik.

Karen Møller blev født i 1927 i Sønderjylland, hvor hendes familie ejede flere teglværker. Hun var den mellemste i en søskendeflok på seks piger og én dreng, og allerede som barn opdagede hun, at der var forskel på mænd og kvinder. Faderen var familiens overhoved, og i skolen oplevede Karen Møller at være mindre betydningsfuld end drengene.

- Min far var patriark, og han ville bestemme det hele og være nummer ét. Jeg var den første, der rigtig sagde fra, fortæller Karen Møller.

Trods mange protester blev Karen sendt til København af sin far, hvor hun var ung pige i huset i et år, før hun kunne få lov til at læse på universitetet.

Tale for damerne

Da Karen Møller lige var blevet borgmester, deltog hun i et middagsselskab i kommuneforeningen med middag og dans på Hotel Marienlyst. Et medlem af kommuneforeningens bestyrelse holdt en tale for kvinderne, der handlede om, at konerne ventede med varme hjemmesko og kaffe, når mændene kom trætte hjem efter møde i kommunalbestyrelsen. Den nytiltrådte kvindelige borgmester var rødglødende og tog straks ordet, idet hun frabad sig den slags taler i fremtiden - og hun fik et bragende bifald.

Året efter fik hun nys om, at der endnu engang var en tale til kvinderne i støbeskeen. Karen Møller reagerede ved at skrive en tale til mændene, der var fræk og gav mændene tørt på. Den handlede om, at mændene var uforberedte og bare ville spise og drikke og have deres løn. Siden blev der ikke holdt taler til damerne ved den årlige begivenhed.

Hvem vil i seng med Karen?

Karen Møller var interessant for medierne, fordi hun udover at være borgmester og ambitiøs ovenikøbet var midt i 40’erne, ugift og barnløs. Noget, som både medier og mandlige kolleger fandt spændende. I et interview med Berlingske Tidende i 1973 fortalte hun ærligt, at hun gerne ville være alle tilnærmelserne på kontoret foruden. Dagen efter bragte Ekstra Bladet på forsiden overskriften “Hvem vil i seng med Karen Møller?”

I medierne blev hun også døbt “Skrappe Karen”.

- Kvinder skal ikke være skrappe; de skal være søøøøøøøøde. Sådan er det stadig. Der er vi fandeme ikke kommet ret langt. Mænd skal være hårde i huden, men det må kvinder ikke være. Så er de følelseskolde, siger hun.

Da Karen havde været borgmester i Karlebo Kommune i tre år, trådte Danmark ind i EF, og Karen Møller fik tilbudt en stilling i Kommissionen i Bruxelles, hvor hun skulle arbejde med at udvikle forbrugerpolitik.

Selvom Karen Møller lige er fyldt 90 år, er gnisten og engagementet ikke til at tage fejl af. Hun knytter hænderne, hæver stemmen og fletter bandeord ind i sætningerne, når hun taler om noget, hun brænder for. Og hun brænder for mange ting. Om det er vaskemaskiners levetid, Danmarks BNP eller feminisme, giver hun passioneret udtryk for sine holdninger. Karen Møller føler sig trods sine 90 år i topform. Hun har godt nok haft kræft, hofterne er kunstige, og øjnene er ramt af grå stær.

Men “hjernen funker, og det er det vigtigste,” som hun siger. Og den - hjernen - kører ikke i pensionist-gear. Karen Møller har et stort forbrug af nyheder om dansk og udenlandsk politik, og hun ser både BBC og Al-Jazeera og læser danske aviser.

I dag kan kvinder blive statsminister og få topposter. Har kvinder stadig noget at kæmpe for?

- Ja, er du tumpet!! Vi er da ikke nået ret langt.

- Industri, erhvervsliv og politik er indrettet af mænd for mænd. Først når der alle vegne er 50-50 mænd og kvinder, er jeg glad, siger hun.

Som 80-årig trådte Karen Møller ud af den sidste bestyrelse, hvor hun var medlem, men hun bruger stadig sit store netværk indenfor kvindebevægelsen til at plante ideer og holdninger, og på den måde har hun stadig indflydelse.

- Jeg er drevet af engagement og retfærdighed. Sådan er jeg bare skabt. Jeg er en entreprenør-type. Jeg kan ikke sidde stille med noget, der bare skal administreres. Så dør jeg. Der skal ske noget, og jeg vil udvikle, siger den 90-årige feminist, der stadig har masser af kampe at kæmpe.

Blå bog

- **Født i Sønderjylland** i 1927
- **Bor i dag** på Frederiksberg
- **Fyldte 90 år** den 17. august 2017
- **Cand.polit. fra Københavns** Universitet i 1958
- **Forbrugerjournalist hos Danmarks** Radio 1966-73
- **Borgmester (V) i** Karlebo Kommune i Nordsjælland 1970-1973
- **Da Danmark i** 1973 indtrådte i EF, blev Karen Møller ansat ved Kommissionen i Bruxelles til at udvikle forbrugerpolitik.

”Jeg kan godt lide, at jeg kan lide livet”

Roskildes borgmester er en glad efternøler, men fik en tough start på livet med børneleddegigt. I dag er hendes store styrke, at hun godt kan lide livet, også når det sejler og er svært. Kom med bagom Joy Mogensen (S), der godt kan blive bange, når mænd tager fat i hende ...

Bagom borgmesteren

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Hvad er din største politiske ambition for 2017?

Det er at få bygget flere almene boliger, herunder ældre bofællesskaber, og få løftet de almene boligområder, som vi allerede har. Jeg vil gøre en indsats for, at områderne bliver bedre og mere blandede, end de er. Især fordi vi bor i en kommune, hvor boligerne bliver dyrere og dyrere. Vi skal sikre, at man møder folk, der er anderledes end en selv.

Hvor var du i dit liv som 25-årig?

Et godt sted. Specielt fordi jeg havde haft nogle lidt svære år forinden - særlig på mit studie. Jeg kunne rigtig godt lide at studere, men jeg følte mig ikke altid hjemme i de der studenterkredse. Jeg var usikker, tvivlede meget på, om jeg var god nok? Skulle jeg overhovedet være der? Derudover kunne jeg ikke finde en bolig, og jeg havde ingen penge.

Men da jeg så blev 25, begyndte det at lysne. Jeg afsluttede min BA i Kultur- og Sprogmødestudier på RUC og fik opbakning til at stille op til byrådet for første gang. Og jeg blev bare så glad, da jeg blev nummer to på den socialdemokratiske liste. Jeg fik en ungdomsbolig i Roskilde, havde en kæreste ... så da tænkte jeg: Nu er du ved at få styr på det igen! Men altså - jeg har ikke altid haft det let, og jeg synes, det er vigtigt at fortælle åbent om sine nedture og svære perioder i livet.

Hvis du ikke var blevet politiker, så var du blevet ...?

Jeg havde nok arbejdet med byudvikling, og det gør jeg jo sådan set også i dag. Dog troede jeg på et tidspunkt, at jeg skulle være sprogforsker. Jeg har altid været meget interesseret i sprog, taler fire-fem sprog og er klassisksproglig student med latin og græsk.

Hvad ligger der på dit natbord?

En bog. Lige nu er det Carstens Jensens ‘Den første sten‘. Jeg har altid læst meget - helt fra jeg var lille. Efter halvandet år som borgmester, hvor jeg ikke havde fået læst en bog, kunne jeg simpelthen mærke, at jeg havde abstinenser. Hele mit liv har jeg fundet glæde, ro og inspiration og og fået viden ved at læse, så dér besluttede jeg mig for, at det skulle jeg simpelthen have tid til. Det er min måde at koble af på. Bøger og klaverspil har altid været mine to største interesser.

Nævn én anden nuværende borgmester, som du beundrer - og hvorfor?

Winni Grosbøll. Jeg synes, hun er sej! Da hun blev borgmester på Bornholm, tænkte jeg: Hold da helt magle - sikke en opgave at tage på sig. Bornholm var kendt som et dejligt sted at holde ferie, men så ikke så meget mere, vel? Og nu har hun bare fået skabt både erhvervs-optimisme og demokratisk optimisme. Hun har kæmpet for det der slagteri, der kommer tilflyttere ... Jeg bøjer mig i støvet.

Hvilken begivenhed har haft størst betydning for dit liv?

Det var at begynde at spille klaver. Jeg var meget syg, da jeg var lille. Jeg havde børneleddegigt, fra jeg var to, til jeg var fem. Jeg kunne ikke gå, så jeg lå i min seng og blev indadvendt i stedet for at være ude at lege som andre børn. Så da jeg blev syv, bestemte min mor, at nu skulle jeg ud! Ikke bare sidde og læse bøger. Hun sendte mig til klaver, som jeg skulle gå til i et år, og nu har jeg spillet lige siden. Jeg har lige købt mig et miniflygel. Det er min største luksus, mit helt eget Kawai-flygel, hvor jeg spiller mine yndlings-komponister: Debussy og Schubert.

Hvad er dit forhold til sundhed?

Jeg kan rigtig godt lide slik og god mad. Det er livsglæde. Men jeg cykler og løber også, og jeg har netop bestået et havkajakkursus.

Hvilket karaktertræk kan du bedst og dårligst lide ved dig selv?

Jeg kan godt lide, at jeg kan lide livet. Selv når det hele er noget lort i en periode, og alt ser sort ud, så kan jeg rigtig godt lide mit liv. Jeg kan godt lide min familie, mine venner, jeg kan godt lide at bo i Roskilde og mit arbejde. Jeg synes, jeg har været heldig.

Roskilde Kommune:
Seks gode og en øjebæ

Hvad er dit favoritspisested?

Pipers Hus i Roskilde Bypark

Hvad er din yndlingsudsigt?

Fra Sankt Hans og ud over Roskilde Fjord

Hvad er det mest romantiske sted i byen?

Bænken, der ligger skjult bag hækken ved legepladsen ved Sankt Jørgensbjerg Kirke.

Hvilken butik ville du ikke undvære?

Lagkagehuset

Det bedste kulturtilbud?

Roskilde Festival

Hvad vil du gerne have, at din kommune skal være kendt for?

At her bor mennesker, som virkelig gerne vil være noget for andre - både dem, man kender, og dem, man ikke kender endnu

Byens største øjebæ?

Graffiti-tags - som folk skal sætte allevegne. Hvorfor?

Joy Mogensen er træt af, at **hun nogle gange tænker for meget over tingene. "Heldigvis har jeg gode** folk omkring mig, der siger: "Joy, stop så. Alt er godt. Vi er helt rolige, og det skal du også være. Nu kører vi."

Fotograf: Kristian Brasen

Og det, du mindst kan lide?

Jeg er træt af, at jeg tænker for meget over tingene. Jeg "kører rundt i det", selvom jeg ved, at jeg ikke kan forberede mig mere. Og det tager overhånd nogle gange. Heldigvis har jeg gode folk omkring mig, der siger: "Joy, stop så. Alt er godt. Vi er helt rolige, og det skal du også være. Nu kører vi."

Hvilket nummer er du i søskenderækken? Og hvad har det betydet for dig?

Jeg er efternøler - den yngste ud af tre. Jeg har en fantastisk storebror og storesøster, som er 13 og 11 år ældre end mig. Så jeg har faktisk haft to sæt forældre til at passe på mig. Men selvfølgelig har mine søskende også udfordret og drillet mig. Vi har konkurreret, som søskende jo gør, og ingen skal sige til mig, at der er noget, jeg ikke kan! Det har været en god blanding at vokse op på.

Er de stolte af dig?

Det tror jeg. Men de synes også, det er irriterende, at de altid skal høre om mig og det, jeg laver, når de møder folk. Og at de har svært ved at få fat i mig. På et tidspunkt begyndte min søster og hendes børn at ringe til min sekretær, når de ville have fat i mig.

Hvordan var du som barn?

Jeg var utrolig stille, og det er jo sjovt i forhold til, at jeg i dag har så udadvendt et job. Jeg var panisk angst for at tale i forsamlinger og holdt først en tale, da jeg var 22.

Er du god til at balancere mellem arbejdsliv og privatliv? Være offline?

Jeg fandt for alvor en balance, da jeg accepterede, at det at være borgmester betyder, at folk interesserer sig for mig privat og de værdier, jeg står for. I starten var jeg panisk angst for at gå udad døren uden makeup på, men i dag står jeg gerne ud af sengen og går direkte ned og køber ind - også rødmosset og svedig efter en løbetur. Og går jeg på gaden med mine nevøer, og folk gerne vil snakke, er jeg ikke bange for at sige, at jeg lige er sammen med min familie, så kan vi tage det på et senere tidspunkt? Det er vigtigt for mig, ellers kan jeg ikke ånde i det her job.

Blå bog

Joy Mogensen (S), 37 år, borgmester i Roskilde siden 2011. Bor sammen med kæresten Jens.

Hvad kan gøre dig vred?

Når folk sjofler - ikke gør sig umage.

Hvad kan gøre dig bange?

At vi er blevet så bekymrede eller skeptiske overfor, om vores demokrati er godt nok. Virker EU? Ja! Gør EU en forskel? Ja, det gør det! Giver vores demokrati mening? Ja. Det gør det! Derudover kan jeg godt blive bange for mænd, der tager fat i mig. Dét synes jeg er underligt. Der er mænd, der i diskussioner har behov for at tage fat i mig. I min arm for eksempel. Og det kan jeg ikke lide. Ikke fordi jeg tror, de mener det aggressivt, men hvorfor gør de det? Jeg er et ret lille menneske, og jeg synes ikke, det er rart; jeg mister lysten til at fortsætte diskussionen.

Hvilken film har du sidst set?

Ole Bornedals 'Dræberne fra Nibe'. Den syntes jeg var rigtig skæg. God dansk selvironi. Overdrevet og plat, uden at det blev for meget.

Hvad ved dine bysbørn ikke om dig?

At jeg har lagkagehumor?!

Hvad er meningen med livet?

At være sammen med mennesker, man godt kan lide, og gøre sig fortjent til, at de også kan lide en.

Morgendagens meningsdannere

Af Sigrid Friis Proschowsky

KULTUREN BINDER OS SAMMEN LOKALT

Det kulturelle er det, som binder os sammen som mennesker. Lokalt, regionalt og nationalt er den danske kultur - kunst, musik og foreningsliv - det, der karakteriserer os og vores måde at leve på. Kulturen har sit udgangspunkt i det nære - og derfor skal kulturen også meget tættere på lokalsamfundene. Et rigt kulturliv kan sikre grobund for et attraktivt bymiljø og styrke kommuner og byer - store som små - og ikke mindst deres evne til at tiltrække nye beboere. Og netop folks by- og boligpræferencer bliver kun mere relevante at debattere, fordi vi ser den stadig voksende urbanisering, hvor folk flytter fra landsbyerne og det lokale kulturliv falmer.

Et stærkt, lokalt kulturliv er ét, der inddrager borgerne - og kommunerne kunne i langt højere grad end i dag inddrage borgere og lokalsamfund i de demokratiske processer. Det styrker alle, når der gives medindflydelse på den økonomi, der berører kulturen nær dem, og borgere til dels får lov til selv at beslutte, på hvad og hvordan der skal fokuseres. Besparelser rammer desværre ofte kulturområdet hårdt, og i dag har langt de færreste kommuner økonomisk råderum til selv at opretholde store kulturinstitutioner, men alle kommuner har brug for et rigt kulturliv. Det er en udfordring, vi står overfor - og jeg har et løsningforslag!

Kommunerne kan i større grad sikre stærke, dygtige kulturinstitutioner, hvis der samarbejdes på tværs af kommunegrænserne. For at øge mulighederne for netop dette og sikre såvel nye som gamle kulturinitiativers stemme i den politiske debat, kan man oprette kulturråd i regionerne.

Disse kulturråd kan bestå af de enkelte kommuners kulturrådsformænd, de større kulturinstitutioner og medlemmer af kulturstyrelsen, idet de skal have mulighed for at inddrage relevante personer fra det regionale kulturliv. Ved at tænke regionalt kan vi i fællesskab sætte rammerne for et fortsat rigt kulturliv lokalt.

"Besparelser rammer desværre ofte kulturområdet hårdt, og i dag har langt de færreste kommuner økonomisk råderum til selv at opretholde store kulturinstitutioner, men alle kommuner har brug for et rigt kulturliv."

De små lokale kulturinstitutioner såsom spillesteder, teatre etcetera skal have større mulighed for at få bevilget økonomiske midler. Besparelser på kulturområdet rammer hårdt for et kulturliv, der allerede kører med et stramt budget. Besparelserne kommer specielt til at skade ydrekommunernes evne til udbyde en rig kultur og i sidste ende deres evne til at tiltrække nye borgere. Besparelser på kulturområdet får derved store konsekvenser for sammenhængskraften i samfundet.

For selvom vi ikke altid kan måle effekten af kultur i et excel-ark, så er kulturpolitik helt afgørende for at sikre udvikling i hele landet. Vi kan ikke ignorere den tendens, der gælder såvel internationalt som i Danmark, i retning af, at folk flytter fra land til by og arbejdspladserne koncentreres i vækstcentre omkring de større byer. Men vi kan tage tyren ved hornene og insistere på, at kulturlivet skaber fundamentet for det gode lokale liv. Det er derfor, at vi skal skabe fundamentet for det gode kulturliv.

Kommenter klummen på kommunen.dk

Sigrid Friis Proschowsky er formand for Radikal Ungdom

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Politiske prioriteringer i et kommunalvalgår

Har man nogensinde hørt om en politiker, der træffer beslutninger, som ikke er politisk bestemte?

Spørgsmålet forekommer absurd, og der er heller ikke nogen fornuftig grund til at stille det, hvis ikke det lige var, fordi oppositionen har fået ondt af, at regeringspartierne gør lige nøjagtig det i forbindelse med finanslovsforslaget. Eller rettere: hovedsagelig et enkelt oppositionsparti. Den detalje kommer vi tilbage til.

Det handler om, at regeringspartierne Venstre og De Konservative imellem sig har delt en pulje, hvormed diverse lokale projekter tilgodeses med statsmidler. Den slags sker om ikke hver eneste dag, så dog jævnlig og fortløbende og uanset regeringers eller for den sags skyld oppositioners partifarve. Måske er det lidt usædvanligt, at det sker så åbenlyst, eller det kan lige så godt være, at det usædvanlige denne gang består i, at det er sluppet ud. At det er i et kommunalvalgår, kan vel knap kaldes usædvanligt; sådanne har vi dog haft før.

Men en god gang forargelse skal man aldrig lade gå fra sig - og da slet ikke i et valgår. De Radikales finansordfører Martin Lidegaard har derfor i Jyllands-Posten kaldt det både 'en uskik' og 'ikke ulovligt', og alle ved jo, at når nogen siger, at noget ikke er ulovligt, så hænger der alligevel lidt ved.

Til gengæld har Martin Lidegaard været påfaldende alene om kritikken. Oppositionens ledende parti Socialdemokratiet har været tankevækkende tilbageholdende, og man kan ikke helt frigøre sig fra tanken om, at det nok ikke er helt uden sammenhæng med, at bevillingspuljen hævdes at være adresseret især til projekter i kommuner med V- eller K-borgmestre.

Her er det risikofrit for netop De Radikale at svinge med fanen, da partiet som bekendt ikke har og aldrig har haft nogen nævneværdig borgmesterportefølje. Man er derfor behageligt fri for at kunne komme i den situation, at nogen vil kunne påvise tilsvarende tilgodeseelser.

For selvfølgelig bruges økonomien aktivt i valgår - og ikke kun i finanslovssammenhæng.

"Det er hverken bestikkelsespolitik eller 'en uskik' eller noget som helst misliebigt; det er en følge af, at man i et demokrati 'deler sig efter anskuelser'.

Det turde være almindelig kendt, at kommunale ubehageligheder fortrinsvis præsenteres i det første budget i en valgperiode, så vælgerne har så lang tid som muligt til at glemme det, inden de skal stemme næste gang, og ligeledes er det heller ikke ukendt, at tilfældet forbløffende ofte mager det således, at ubehageligheder er mærkeligt fraværende i det sidste budget i en valgperiode. Det budget, der skal besluttes lige op til et byrådsvalg.

Uden overhovedet at skyde nogen noget i skoene er det fristende her at pege på dette års første kommunale budgetforlig, Norddjurs', hvor alle kunne enes om, at denne gang skulle der ikke være nogen konkrete besparelser bortset fra ikke-prisfremskrivninger. Sidste år kom der nettobesparelser på driften oveni ikke-prisfremskrivningerne, og året før var den helt gal med en skatteforhøjelse på 0,5 procent. Men i år har de to foregående års livremsindspænding hjulpet lige præcis nok til, at situationen er så meget bedre, at det ikke bliver nødvendigt at genere vælgerne her få måneder, før de skal beslutte sig for, hvem de vil stemme på.

Alt efter tilbøjelighed kan man kalde det vildt heldigt eller meget udspekuleret, eller man kunne for den sags skyld kalde det 'en uskik' og endda også 'ikke ulovligt' med den ovenfor beskrevne følgeeffekt i form af en mistanke, der trods alt hænger ved. Det er der bare ingen, der gør, af den enkle årsag, at her har vi at gøre med almindelig sædvane. Alle gør sådan, uanset om borgmesterens partifarve som i Norddjurs' tilfælde er socialdemokratisk eller som i regeringens består af en buket blålige nuancer.

Det er hverken bestikkelsespolitik eller 'en uskik' eller noget som helst misliebigt; det er en følge af, at man i et demokrati 'deler sig efter anskuelser', som det så smukt hedder. Man stemmer på et parti, der vil det samme, som man selv vil. Det parti, man har stemt på, gør det samme, som man selv ville have gjort (ideelt set i hvert fald). Hvad er problemet?

DK Job

Esbjerg Kommune

To økonomikonsulenter, Esbjerg Kommune
Esbjerg Kommune søger en økonomikonsulent til Budgetlægning & Økonomistyring og Regnskab & Økonomistyring
Ansøgningsfrist: 17-09-2017

FREDERICIA KOMMUNE

Leder til Budget og Analyse, Fredericia Kommune
Kan du lede drift og udvikling af fremtidens kommunale økonomistyring?
Ansøgningsfrist: 13-09-2017

RANDERS

Leder til Byggesag og ejendomsskat, Randers Kommune
Vi har travlt og er i centrum af udviklingen. Vi har brug for den helt rigtige leder til at stå i spidsen for vores hold af dygtige og engagerede medarbejdere.
Ansøgningsfrist: 11-09-2017

FAXE KOMMUNE

Sekretariatsleder i Direktionssekretariatet, Faxe Kommune
Stærk ledelsesprofil til at stå i spidsen for Direktionssekretariatet i Faxe Kommune
Ansøgningsfrist: 08-09-2017

SOLRØD KOMMUNE

Analysestærk økonomikonsulent, Solrød Kommune
Kan du lide at udvikle økonomisk styring, men samtidig være forankret i den normale drift, så vil du være et godt bud på vores nye økonomikonsulent.
Ansøgningsfrist: 08-09-2017

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE
Sammen skaber vi det bedste sted at bo

Konsulent til kontrolenhed, Faaborg-Midtfyn Kommune
Kan du acceptere snyd med sociale ydelser?
Ansøgningsfrist: 05-09-2017

Se alle aktuelle stillinger på **www.dknyt.dk/stillinger**

Næste generation af velfærd: Vælg et styringsmiks på børneområdet

NYE VEJE

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre.

***Kommunen* inviterer en** række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

Niels Christian Barkholt

Næstformand, Dansk Socialrådgiverforening

Dansk Socialrådgiverforening har gennem de sidste 5 år arbejdet med at forstå implikationerne af sagsbehandlingen på børneområdet, idet vi trods reformer og lovinitiativer stadig befinder os i en situation, hvor vi langtfra kan være tilfredse med resultaterne.

Efter min overbevisning har et snævert juridisk perspektiv spillet fallit. Det indebærer ikke en nedvurdering af brugen af jura i sagsbehandlingen. Tværtimod er der brug for at øge retssikkerheden. Jeg retter en kritik mod en ureflekteret tilgang: En tiltro til, at fordi bestemte trin, rutiner og registreringer er sket på bestemte tidspunkter i sagsprocessen, så skaber vi kvalitet og sikkerhed for barnet. Det er slet ikke tilfældet. Kritikken går også på, at opfyldelsen af proceskrav sluger nærmest alle vores ressourcer. I det lys kan reguleringen i sin helhed betegnes som et offentligt svigt af børn i risiko.

Grundprincippet i sagsbehandlingen er, at der skal være en undersøgelse og en handleplan, før vi anbringer børn. Men hvorfor anbringes så mange børn i hele landet så, uden at de foreligger? Det handler om, at socialrådgivernes arbejde er lagt i så stramme tøjler og underlagt så ekstremt mange proces- og procedurekrav, at der ikke er plads til det socialfaglige arbejde.

Kritikken går derfor ikke på Servicelovens intentioner om at involvere familien, men tværtimod lovens omsætning og reguleringen af den. Det største problem er, at man til punkt og prikke skal følge og afrapportere alle trin i sagsbehandlingen ud fra en detaljeret skabelon i en tung og lineært konstrueret sagsproces. Generelt har det en kolossal hæmmende effekt på sagsbehandlingen. Konsekvensen er en hidtil uset overproduktion. Systemet genererer en adfærd, hvor administration er blevet til et mål i sig selv fremfor at være et middel i den socialfaglige indsats. Resultatet er, at kommunerne bruger enorme ressourcer på at opnå meget lidt.

Regler om bestemte handlinger, som over tid er indført i loven, giver socialfaglig mening, men fremfor at afrapportere konstant bør det alene være handlinger, der bringes i anvendelse, når der socialfagligt vurderes at være behov for det.

Udviklingen har medført en afspecialisering, hvor faglighed er blevet reduceret til tjekliste-adfærd. Vi fokuserer overdrevent på "opfyldelser", men vi ved, at det er noget helt andet, som gør forskellen. Hold op, hvor kunne vi rykke på et helt andet niveau i Danmark, hvis de gode bevægelser ikke skete på trods af systemet som små mirakler, men på grund af systemet.

Styring på output

I styringslitteraturen er der konsensus om, at når man styrer, så handler man mellem forskellige kvaliteter. Man kan aldrig rigtig opnå et ækvilibrium i styringen. Der vil altid være zoner, hvor man får og mister noget med en given form for styring.

"Systemet genererer en adfærd, hvor administration er blevet til et mål i sig selv fremfor at være et middel i den socialfaglige indsats. Resultatet er, at kommunerne bruger enorme ressourcer på at opnå meget lidt."

Den nuværende styring er især et produkt af en række meget triste medieeksponerede overgrebssager. Indlysende har de medført politiske krav om, at det ikke må gentage sig. Men konsekvensen har også været udvikling af en stærkt detaljeret outputstyring. Fordelen er, at output sikrer transparens på tværs af kommunerne. Man får det, man måler, men også kun dét. Ulempen er, at systemet indebærer stor overproduktion, fordi det tunge skyts trækkes frem i alle sager uanset, hvor stort problemet er. Resultatet er en kultur, der er gennemsyret af en angst for at begå fejl.

Styring på outcome

En anden styreform i den modsatte ende af skalaen, outcome, kan tydeliggøre forskellene. Outcome indebærer, at man kvalitativt registrerer, hvad der kommer ud af indsatsen for børn og forældre. At styre på, hvad vigtige personer i og omkring familien vurderer i forhold til barnets sikkerhed rummer både risici og muligheder. Vi vil få systematisk feedback om, hvad der virker for børn og forældre. Vi vil orientere vores bevidsthed i en ny retning mod virkninger. Ulempen er, at målingerne alene er kvalitative og lokale. Det vil betyde større vilkårlighed i arbejdet, fordi hver enkelt socialrådgiver ikke bliver nærstyret gennem procesregulering. Til gengæld vil man kunne involvere børn og forældre.

Der skal ske en klar og bedre styring, som får det bedste frem i socialrådgiverne. Denne bevægelse handler om specialisering, hvor vi opdyrker og styrker den faglige dømmekraft. Når man viser tillid og giver plads til faglig autonomi, så er der brug for støttende mekanismer lokalt. Vi skal udvikle ny kvalitetssikring og nye ansvarlighedsrelationer.

Svaret er et styringsmiks

Hvis man vil udvikle en ny styringsmodel, som genopretter balancen, så bør man udvikle tilgange, der kan sikre troværdig styring i de zoner, der står svagt i en foretrukken styringsmodel. Det er for eksempel en risiko, at der vil opstå mere vilkårlig praksis, når man sætter faglighed og ressourcer mere fri. Nye og responsive styreformer vil være nødvendige. Følgende er eksempler.

En stor del af svaret er at styre på kompetent faglig ledelse og tilsyn tæt på socialrådgiverne i kombination med udvikling af vidensdeling i stærke team. I de relationer kan der systematisk sikres kvalitet i sagerne.

Relevant måling på outcome gør det muligt at se, hvordan kommunen scorer med hensyn til, hvad børn og forældre får ud af indsatsen. Det er ikke risikofrit at have for høj tillid til den type data, men de kan bruges som indikator. Man kan løbende undersøge trivsel gennem spørgeskemaet SDQ. Det kan supplere, om man er på rette spor i arbejdet. Det samlede outcome kan udkomme som årsrapporter i kommunen.

Denne regulering kan suppleres med stikprøveundersøgelser. Der udvikles vigtige spørgsmål, som udvalgte fagprofessionelle bliver spurgt om. De bliver til medforskere. Det genererer læring og giver politikere brugbare resultater, som kan anvendes til at justere indsatser.

Socialstyrelsens taskforce kunne spille en rolle ved at skabe læring og kompetenceløft fremfor at afdække, om afdelingen lever op til en administrativ formel. Ny regulering kan hylde dem, der performer positivt, og rykke tæt på og intensivere læring i kommuner med lavere performance.

Man kan give MED-udvalget en supplerende rolle i fremtiden, som orienterer sig mod afdelingers eller forvaltningers performance. På den måde vil flere aktører tage ansvar for institutionens bedste. MED-udvalget kan supervisere kvalitet i sagsbehandlingen og trivslen blandt medarbejdere ud fra erkendelsen af, at de to ting hænger uløseligt sammen.

Vi har længe talt om at følge op hos familierne for eksempel et år, efter at forvaltningen har sluppet dem, for at se, hvordan de klarer sig, og for at kunne isolere effektmarkører. Lokale forskningsenheder kunne kobles på praksis for at understøtte brugen af viden lokalt.

Endelig kan man styre mere begavet gennem Skandia-modellen, som nu hedder SØM. Man kan "sømme" forskellige projekter for at beregne de dynamiske effekter af sociale investeringer. Det kunne give anledning til at udvikle national videndeling.

Denne måde at styre og kontrollere arbejdet på vil blive oplevet som meningsfuld af alle parter i modsætning til alt det, vi gør nu. Vi vil få ny kultur og adfærd, ny viden om effekter, skabe læring undervejs og tale til personalets faglige stolthed. Det er et flerstrenget styringsmiks, der foregår på flere niveauer, som udgør andre kilder til både at udvikle og overvåge kvalitet. Fra helt lokale til nationale styreformer. Det vil være en regulering, der i langt højere grad passer til arbejdets karakter. En tidlig forebyggende indsats i høj potens, som vi endnu ikke kan forestille os rækkevidden af.

Af Niels Christian Barkholt, næstformand for Dansk Socialrådgiverforening

Send debatstof til os:
Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Vi skal have flere elbiler, færre dieselbiler og benzinbiler, flere over i den kollektive trafik og over på cykel."
Morten Kabell (EL), miljø- og teknikborgmester i København, til Politiken

Ud af klappen med de ansvarlige

svigt

Af Stener Glamann
direktør i Tankegang

Danmark er et af verdens mindst korrupte lande. Vi borgere tror på myndighederne, og vi har grund til det, for de er lovlydige og ordentlige.

Det er en krumtap i vores demokrati, at vores gode embedsmænd følger lovene og hensigten med lovene. Det skaber tryghed og tillid i hele samfundet, og det er meget, meget værdifuldt.

Helt udansk

Netop derfor er de aktuelle sager om total mangel på administration af fiskekvoter og rækken af svigt i SKAT opsigtsvækkende. Det er helt udansk, at vores embedsmænd slet ikke løser den opgave, de har fået pålagt. Det er skandaløst, og der skal slås meget hårdt ned på det. For tillidens skyld.

SKAT er ved at blive helt omorganiseret, og der bliver ansat flere folk. Det er både godt og nødvendigt, og så må vi leve med, at problemerne ikke er løst fra den ene dag til den anden.

Fiskeriet skifter ministerium, og der skal opbygges en helt ny styrelse, som skal starte forfra med at administrere fiskeriets forhold på en ordentlig måde. Det er også fint. Igen tager det tid, og det må vi også slå os til tåls med.

To ledende embedsmænd er degraderet efter den mangelfulde kontrol med fiskekvoter, som de havde ansvaret for, men de burde helt ud af klappen, mener skribenten.
Foto: Anita Graversen / Ritzau Foto

Præmie for milliardtab

Men jeg begriber ikke, at de ledende embedsmænd, som ikke har været deres opgave voksen, i den grad bliver beskyttet.

Det tog i månedsvis at fyre direktøren for SKAT - og så skulle han ovenikøbet have fratrædelsesgodtgørelse.
Hvis det står i offentlige chefers kontrakter, at de skal have en præmie, hvis de bliver fyret, så skal de kontrakter laves om. Det hører ingen steder hjemme at forgylde en mand, der har haft det ledelsesmæssige ansvar for, at staten er gået glip af mange milliarder kroner.

Flyttet til andre opgaver

Og senest er to ledende embedsmænd fra Miljø- og Fødevareministeriet blevet degraderet og flyttet til andre opgaver i ministeriet. De havde ansvaret for kontrol med fiskekvoterne - en kontrol, der har vist sig at være ikke-eksisterende.

Det underminerer min høje tillid til systemet, at det beskytter folk, som ikke løser deres opgaver. Når man er leder, får man en høj løn for at påtage sig et ansvar. Når det viser sig, at ens opgave ikke er løst, har lederen stadig ansvaret. Så skal han ud, og det skal undersøges, om der ligger svindel bag, eller om det bare er inkompetence.

"Hvis det står i offentlige chefers kontrakter, at de skal have en præmie, hvis de bliver fyret, så skal de kontrakter laves om."

Kreativitet og mod

Jeg går ikke ind for at fyre ledere og medarbejdere i bundter, hver gang der bliver begået en fejl - tværtimod. Der skal være plads til kreativitet og mod også i det offentlige.

Men når der er tale om totale svigt, som Rigsrevisionen har påvist både i SKAT og Miljø- og Fødevareministeriet, så skal hammeren falde. Ellers ryger vores tillid. Vi må ikke få den tanke, at lederne i styrelser og departementer først og fremmest tænker på at beskytte sig selv og hinanden. De er til for vores skyld.

Frit sygehusvalg – for patienternes skyld

konkurrence

Af Anders Vestergaard (LA), kandidat til regionsvalget i Hovedstaden og medlem af kommunalbestyrelsen i Hørsholm, og **Carl Andersen (LA)**, kandidat til regionsvalget i Hovedstaden og til kommunalvalget i Albertslund

Alle i sundhedssektoren vil patienterne det bedste, men når det kommer til praksis, er der ofte forhindringer, der gør det svært at leve op til de gode intentioner.

Sundhedsplatformen er et eksempel på en af de mere alvorlige og kostbare forhindringer, der forhindrer sundhedspersonalet i at yde den service, som de gerne vil yde, og som patienterne er i deres gode ret til at forvente.

I dag har vi en måneds udredningsgaranti (almindelige lidelser) og en måneds behandlingsgaranti, hvor patienten kan henvises til et andet hospital i Region Hovedstaden eller alternativt vente på en tid på det (offentlige) hospital, som man foretrækker. Hvis regionen ikke kan tilbyde behandling på et af sine hospitaler indenfor en måned, får man tilbudt at vælge behandling på et privathospital.

Et frit sygehusvalg, hvor pengene følger patienten fra dag 1, vil være en god løsning, da der kan være lang ventetid på et offentligt hospital, mens der samtidig er ledig kapacitet på et privat hospital, som med fordel kunne benyttes.

Det bedste set fra patienternes vinkel vil derfor være, at de selv kan bestemme, hvor de vil behandles, og det, uanset om det er på et offentligt eller privat hospital. Ved at lade pengene følge patienten giver vi friheden tilbage til patienterne og de pårørende.

Et frit sygehusvalg vil være et godt middel til at øge kvaliteten og mindske ventelisterne, mener de to regionsrådskandidater fra Liberal Alliance.
Foto: Joachim Rode / Polfoto

Fri konkurrence på markeder, hvor der tidligere var et offentligt monopol, har vi gode erfaringer med i Danmark. Et eksempel er Statens Bilinspektion, hvor der indtil 2006 var monopol på den tekniske kontrol af den danske bilpark.

Efter liberaliseringen i 2006 faldt priserne på bileftersyn, kvaliteten blev forbedret, og de lange ventetider forsvandt. Tænk, hvis vi med et frit hospitalsvalg kunne opnå samme effekt i sundhedssektoren.

Så ville patienterne og deres pårørende opleve et helt anderledes og mere kundevenligt sundhedssystem. Et sundhedssystem, hvor patienter bliver behandlet og værdsat som kunder, og hvor fastholdelsesprocenten – som i private virksomheder – bliver essentiel for indtjeningen og dermed virksomhedens overlevelse.

"Sundhedsplatformen er et eksempel på en af de mere alvorlige og kostbare forhindringer, der forhindrer sundhedspersonalet i at yde den service, som de gerne vil yde, og som patienterne er i deres gode ret til at forvente."

De tilfredse kunder vil udover at komme tilbage som kunder tillige anbefale de bedste hospitaler til deres venner og netværk.

I Liberal Alliance kæmper vi for en mere konkurrence- og kundeorienteret sundhedssektor, og her vil et frit sygehusvalg være et godt middel til at øge kvaliteten og mindske ventelisterne til gavn for patienterne og deres pårørende.

900.000

Så mange er nye vælgere i deres kommune ved KV17. 55 procent er tilflyttere fra andre kommuner, 29 procent er fyldt 18 siden KV13, og resten er indvandrere, der har fået stemmeret.
Kilde: Momentum

I Danmark ser vi jævnlig korruptionssager: Er vi ved at miste det moralske kompas?

Vi danskere er så sikre på, at korruption er noget, de andre har, at vi ikke ser vores egen, skriver formanden for Transparency International Danmark, Christian Ougaard. Han nævner Se & Hør-sagen som et blandt flere eksempler på, at det danske beredskab overfor korruption er for svagt.

Foto: Finn Frandsen / Ritzau Foto

Det siges, at Danmark er et af verdens mindst korrupte lande. Blandt andet fordi Danmark i adskillige år har ligget nr. 1 på Transparency Internationals "Global Corruption Perception Index" over, hvor megen korruption der opleves i de forskellige lande. Alligevel dukker der jævnlig sager op; man kan i flæng nævne Atea-sagen, Se & Hør-sagen, returkommissioner i Helsingør Kommune, politibetjente, der udskriver falske bøder, og senest en sag fra Odense Kommune, hvor en ansat angivelig via sit private firma har hjulpet med byggesagsbehandlingen i kommunen. I den forbindelse har vi fra Transparency International Danmarks (TI-DK) side ofte sagt, at det danske beredskab overfor korruption er for svagt - at vi danskere er så sikre på, at korruption er noget, de andre har, at vi ikke ser vores egen.

Det er værd at holde fast i, at Danmark formodentlig er et af verdens mindst korrupte lande. Det kan vi som danskere kun være glade for. Forskning fortæller os, at prisen for korruption er næsten ubegribelig høj. I TI-DK er vi heller ikke dem, der hele tiden råber, at ulven kommer. Men vi løber så at sige rundt langs hegnet for at se, hvor ulven kan komme ind. Og så råber vi op - for ulven vil prøve at komme ind igen, og så må vi have sikret os bedst muligt.

Det er nemlig vigtigt at være klar over, at Danmarks nuværende lave korruptionsniveau ikke er noget, der er kommet af sig selv. Der er en udvikling, der er forløbet over 200 år og bygger på en vedholdende og konsistent indsats på en række punkter. Og det bliver heller ikke ved med at være sådan af sig selv.

Tillid er centralt

Et lavt korruptionsniveau kræver konstant opmærksomhed og kontrol. I den forstand kan det ses som et sundhedstegn, at sådanne sager fra tid til anden kommer frem. Og vi kan glæde os over, at der i international sammenhæng er tale om ret små sager. Men vi tager dem seriøst - og det skal vi også. Det er ikke sagernes størrelse, men den trussel, de udgør mod den måde, vores samfund fungerer på, der skal definere retssystemets reaktion.

Grundene til, at det er lykkedes Danmark at opnå og fastholde et relativt lavt omfang af korruption, er mange. Men forskning tyder på, at tillid spiller en væsentlig rolle. Tillid mellem borgerne og tillid mellem borgere og forvaltning. I Danmark har vi en lang tradition for embedsmænd med en meget høj integritet. Embedsmændene er nogle, borgerne kan regne med - både som sagsbehandler i de borgerrettede sager og i forhold til politikernes forskellige ønsker og planer.

Og selvfølgelig er der brodne kar. Jeg har allerede nævnt et par sager, hvor embedsmænd er faldet for fristelsen til at forsøge at supplere lønnen ved hjælp af forskellige mere eller mindre kreative tiltag. Den slags sager er uundgåelige, og vi kan som system ikke fuldstændig forhindre, at de opstår. Men vi kan forebygge, være klar til at opdage det, når det sker, og reagere hurtigt og resolut.

Aktuelt har vi en sag i SKAT om udbytteskat. På mange måder en interessant sag, men jeg vil pege på et særligt aspekt: Vi ved, at SKAT for år tilbage undersøgte den pågældende medarbejder, fordi der på hans bankkonto stod et større beløb, han så vidt vides ikke havde betalt skat af. Det kom der en sag ud af. Men tilsyneladende stillede SKAT ikke spørgsmål om, hvor pengene kom fra - om de kunne være udtryk for en eller anden form for korruption. Det kom frem, da den såkaldte udbytteskat-sag kom for dagen. Dette er efter TI-DK's opfattelse nok udtryk for, at vores beredskab er for svagt herhjemme. Vi tænker ikke, at vores embedsmænd kan være involveret i den slags. Desværre har vi set, at det kan de - hos Region Sjælland, Københavns Kommune, Rigspolitiet med videre.

Mister moralsk kompas

Borgeren har en helt rimelig forventning om, at vores myndigheder er opmærksomme på den form for uregelmæssigheder og undersøger sagen, når noget ser mystisk ud.

Men vi har over årene også set sager, hvor dele af embedsværket tilsyneladende kollektivt mister fornemmelsen for det moralske kompas. I en kommunal kontekst er det vel i første omgang Farum-sagen og "sagen om det mosgrønne badeværelse" fra Aalborg, der springer frem i bevidstheden. Men også Farvergade-sagen, hvor Københavns Kommune tilsyneladende var lidt for kreativ i bestræbelserne på at opnå statslig refusion, kan fremdrages.

Det er enkeltstående og spektakulære sager, men realiteten er også, at TI-DK løbende får henvendelser fra ansatte i kommuner, der ser ting, de ikke bryder sig om. Økonomisk støtte til medlemmer af partiforeningen, ansættelse af chefens venner eller urimelig højt forbrug og undertrykkelse af alvorlige fejl. Nogle af disse henvendelser er utvivlsomt udslag af faglige eller personlige uoverensstemmelser. Men der kan også være nogle af dem, der ikke er. I TI-DK tror vi, at whistleblower-ordninger kan - og har afdækket - en række alvorlige uholdbare forhold og praksisser, hvor embedsmænd har handlet i modstrid med gældende ret.

Det er et problem, at det overhovedet sker. Det indebærer alt andet lige et spild af offentlige ressourcer og en dårligere offentlig service til borgerne, når det ikke er højeste faglige standard, der dikterer resultatet.

Men det er også et problem, at den slags historier bliver fortalt i fredags-løbeklubben eller henover grillen en lun sommeraften. Det undergraver tilliden til den offentlige forvaltning, og så risikerer man, at borgerne ikke længere føler sig så forpligtede overfor samfundet og hinanden.

Det er ikke dér, vi er. Og det er bestemt heller ikke kun de kommunale embedsmænds ansvar. Men det er omvendt heller ikke en rigid teoretisk eksercits. Det er en reel trussel!

Gør som i Norge

I andre lande har Transparency International lavet projekter omkring "Local Government Integrity System", hvor man kortlægger korruptionsrisici og kommer med forslag til kontrolsystemer. Projekterne dækker både de egentlige lokale forvaltninger og selskaber ejet af disse. Det er jo ikke organisationsformen, som afgør, om der er korruptionsrisici. Som eksempel kan peges på Norge, som også ligger højt på listen over lande med beskeden korruption, hvor Transparency International gennem nogle år sammen med Norges KL udarbejdede og implementerede en håndbog, "Beskyt kommunen - Håndbok i antikorruption". TI-DK mener, at det kunne være en god idé at gøre det samme i Danmark.

Det falder udenfor de pladsmæssige rammer - og er vel i øvrigt overflødigt - her at beskrive, hvor vigtig en rolle embedsmænd i alle dele af den offentlige forvaltning spiller for at beskytte den tillid mellem borgere og forvaltning, der er så vigtig for, at Danmark fortsat vil være plaget af relativ lidt korruption. Men måske vi her kunne benytte lejligheden til at minde os selv og hinanden om, at det er vigtigt at tjekke retningen på det moralske kompas indimellem - før jeg og mine kolleger i Transparency International bevæger os ud på endnu en tur langs hegnet.

"Realiteten er også, at TI-DK løbende får henvendelser fra ansatte i kommuner, der ser ting, de ikke bryder sig om. Økonomisk støtte til medlemmer af partiforeningen, ansættelse af chefens venner eller urimelig højt forbrug og undertrykkelse af alvorlige fejl."

Af Christian Ougaard, formand for Transparency International Danmark

Send navnestof til os

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Hvis en kandidat er kendt for noget bestemt, før vedkommende bliver politiker, vil vælgerne bedre kunne lade være med at lægge det filter ned over kandidaten, som man normalt gør ved en politiker."
Rune Stubager, valgforsker, til DR Østjylland

50 ÅR

Bonderøven, som blev borgmester i Silkeborg

Steen Vindum snuppede for fire år siden borgmesterkæden fra socialdemokratiske Hanne Bæk Olsen og sørgede for, at Venstre efter 60 år igen kunne indtage borgmesterstolen i Silkeborg. 5. september fylder den folkekære borgmester 50 år.

Han kom ind i kommunalpolitik i 2005 og har blandt andet siddet som formand for Børne- og Ungeudvalget og som medlem af Økonomiudvalget.

Borgmesterkæden betød, at Steen Vindum måtte sige farvel til et par tillidsposter i landbruget, hvor han blandt andet var formand for Landboforeningen Midtjylland og LMO, det fælles rådgivningsselskab for landmænd i Midt- og Østjylland. De to forskellige kasketter var uforenelige, lød det fra Vindum til Midtjyllands Avis.

Under Vindums borgmestertid har vækst til den midtjyske by været i centrum. Det betyder også, at han lidt kækt har givet dynekongen Lars Larsen "et godt tilbud" om at afholde hans årlige golfturnering Made in Denmark i 2018 i Silkeborg fremfor i Himmerland. Med i tilbuddet følger et solidt økonomisk tilskud fra kommunen. Lars Larsen har takket ja.

Steen Vindum er opvokset på landet, er uddannet landmand, driver et større landbrug i Pederstrup nord for Silkeborg og kalder sig selv for en bonderøv.

Han har i år kunnet fejre sølvbryllup med sin kone, Charlotte, som han mødte i 10. klasse på Kjellerup Skole. Sammen har de tvillingerne Jeppe og Søren.

/ritzau/

JAMMERBUGT

Kommunaldirektør har fået nyt job

Efter i alt tyve år i Aabybro Kommune og Jammerbugt Kommune har kommunaldirektør Henrik Hartmann Jensen valgt at søge nye udfordringer som sekretariatsleder for Business Region North Denmark (BRN). Henrik Hartmann Jensen bliver i sin nuværende stilling i en periode frem til medio oktober for at følge nuværende opgaver godt på vej. Processen med at finde afløseren til stillingen som kommunaldirektør i Jammerbugt Kommune vil gå i gang inden længe.

KOLDING

Erhvervsdirektør har sagt op

Administrerende direktør for Business Kolding, Tommy Langhoff, har sagt sin stilling op. De to parter har i fællesskab indgået en noget usædvanlig aftale, som betyder, at han indtil sin fratrædelse senest den 30. juni 2018 fortsætter uændret i sin rolle som administrerende direktør. Han vil samtidig bidrage i rekrutteringen af en afløser. Tommy Langhoff kom til Business Kolding fra en periode med opstart af virksomheden EffiMat Storage Technology A/S i robotklyngen i Odense.

EGEDAL

Viceborgmester er død

Den konservative 1. viceborgmester i Egedal Kommune, Jens Jørgen Nygaard, er gået bort i en alder af 68 år. Jens Jørgen Nygaard var fra 1998 til 2006 borgmester i den daværende Ledøje-Smørum Kommune. Siden 2006 har han været 1. viceborgmester i Egedal. Han måtte i januar have suppleant på i kommunalbestyrelsen efter alvorlig sygdom - men figurerede samtidig som spidskandidat til KV17.

MIDDELFART

Farvel til spildevandsdirektør

Det kommunale selskab Middelfart Spildevand har skilt sig af med sin direktør Allan Bruus ved en såkaldt gensidig overenskomst. Årsagen er blandt andet uenigheder om økonomien. Ifølge bestyrelsens formand, byrådsmedlem Allan Buch (S), er der "kommet nogle ændringer i den lov, der regulerer vandselskaberne, og så har vi set forskelligt på, hvordan vi skulle forholde os økonomisk til de ændringer". Indtil en ny direktør for Middelfart Spildevand er fundet, konstitueres Middelfart Kommunes økonomichef Thomas Foged i stillingen.

SORØ

Henter vicekommunaldirektør i Greve

Sorø Kommune har ansat 48-årige Maj Buch til at overtage stillingen som vicekommunaldirektør fra Søren Ole Sørensen. Søren Ole Sørensen har fået direktørjob i Kalundborg Kommune. Maj Buch kommer fra en stilling som direktør i Greve Kommune, hvor hun har været en del af topledelsen siden 2005 og har arbejdet med en række indsatser blandt andet på skole- og integrationsområdet samt det boligsociale område. Hun tiltræder som vicekommunaldirektør den 1. oktober.

SVENDBORG

Tidligere rådmand bliver fritids- og kulturchef

Fra 1. oktober træder tidligere rådmand for Socialdemokratiet i Odense, Søren Thorsager, ind på rådhuset i Svendborg for at sidde i spidsen for Kultur- og Fritidsforvaltningen. Han kommer fra et job som områdechef for jobrehabiliteringen i Odense Kommune. Han er oprindelig uddannet lærer og har siden taget en diplomuddannelse i kommunikation og ledelse.

SØNDERBORG

Borgmesterkandidat dropper vikariat på Borgen

Lokalpolitiker Stephan Kleinschmidt, der er borgmesterkandidat for Slesvigsk Parti i Sønderborg, har stået til at være vikar for MF Lotte Rod (R), når hun går på barsel til oktober. Men Kleinschmidt oplyser, at han hellere vil kaste alle kræfter ind i kampen om borgmesterposten. Til FV15 fik Stephan Kleinschmidt 2.819 personlige stemmer og var millimeter fra at blive valgt ind i Folketinget for Radikale Venstre, som han har været kandidat for siden november 2012. Marlene Borst Hansen (R), der sad i Folketinget for De Radikale 2011-15, træder ind som vikar i stedet. Kleinschmidt er i gang med sin tredje byrådsperiode - i øjeblikket som formand for Kulturel og Regional Udvikling og formand for Kulturregion Sønderjylland Schleswig.

MIDDELFART

Steen Dahlstrøm holder pause efter ekstraordinært arbejdspres

Borgmester Steen Dahlstrøm (S) har efter længere tids ekstraordinært stort arbejdspres, blandt andet i forbindelse med Ewii-sagen samt dødsfald i den nærmeste familie besluttet at tage en kortere pause, oplyser kommunen. Steen Dahlstrøm har taget beslutningen, for at han kan komme tilbage med fornyet energi og arbejde videre med Middelfart Kommunes dagsorden. Han forventer at være tilbage i løbet af nogle uger. 1. viceborgmester Mikkel Dragmose-Hansen (SF) varetager Steen Dahlstrøms opgaver i hans fravær. Steen Dahlstrøm kom i begivenhedernes centrum i sommer, da direktøren for Ewii, Knud Steen Larsen, blev fyret for kritisabel administration af koncernens økonomi, mens Dahlstrøm sad som formand for Ewiis bestyrelse. Før repræsentantskabet skulle vælge ny formand, valgte Dahlstrøm selv at trække sig som formand for Ewii. Steen Dahlstrøm har været borgmester i 32 år og er igen sit partis spidskandidat til posten.

REBILD

Oplandslisten skifter ud i Rebild

Søren Søe fra Oplandslisten træder ud af byrådet per 1. september, oplyser Nordjyske. Samtidig varsler lokalpolitikeren med næsten otte år i byrådet bag sig, at han meget vel kan finde på at vende tilbage igen efter næste periode.

- Jeg har så mange jern i ilden med en stor vækstplan for min virksomhed, at den tager en voldsom stor del af min tid. Det betyder, at jeg ikke føler at kunne engagere mig 100 procent i arbejdet som lokalpolitiker, som jeg virkelig også ønsker, forklarer Søren Søe.

Ved hans udtræden af byrådet indtræder i hans sted Oplandslistens førstesuppleant Axel René Aubertin.

DRAGØR

Landets ældste lokalliste er nu størst

Liste T står i Dragør for Tværpolitisk Forening, og det har det gjort siden 1962. For lige siden har den tværpolitiske liste, der er landets ældste af slagsen, haft mindst en plads i kommunalbestyrelsen. Senest har listen fået hele fem pladser i den bare 15 mand store kommunalbestyrelse, men den ved KV13 fik tre valgt ind - lige så mange som S, V og K.

Det var i første omgang 2. viceborgmester Peter Læssøe, Annette Nyvang og Ebbe Kyrø, som siden fik selskab af Svend Mathiasen, der tidligere har repræsenteret Amagerlisten og Alternativet, før han kom til liste T.

Som femtemand optræder nu Jens Passarge, der først blev valgt ind for Venstre for siden at bryde en konstitueringsaftale, blive ekskluderet og optaget i det nye parti Nye Borgerlige, hvorfra han i sommeren 2016 også blev ekskluderet, fordi han ikke havde været 'tro mod partiets politik'. Blandt andet havde han stemt for en bevilling i byrådet til Venligboerne.

HØRSHOLM

Eks-kommunaldirektør stiller op for Venstre

På Venstres liste til KV17 optræder i Hørsholm nu en tidligere kommunaldirektør, nemlig Oluf Berg Ravn, oplyser Frederiksborg Amts Avis. Den nu 69-årige Oluf Berg Ravn beklædte den administrative topstilling i den daværende Midtdjurs Kommune 1981-1987 og stiller i sin nuværende hjemkommune op som nummer 10 på listen, der som spids har Annette Wiencken.

V-formand Jørgen Eirfeldt påpeger over for avisen, at listen 'omfatter en bred vifte af kompetencer fra det private erhvervsliv og det offentlige: En ejendomsmægler, en advokat, en investeringsrådgiver, en tidligere kommunaldirektør, en officer, en gymnasielærer, en kunstner, en it-seniorrådgiver, en chefredaktør, en sekretariatetschef, en cand.mag. og en chefkonsulent'.

Venstre har i dag fem medlemmer af det 19 medlemmer store byråd.

BORNHOLM

EL-politiker lagt på is af partiet efter uenighed om partiskat

Medlem af kommunalbestyrelsen på Bornholm Bo Haxthausen stiller ikke op ved KV17 og træder ud af bestyrelsen i Enhedslisten Bornholm. Det sker som konsekvens af, at partiet har afbrudt samarbejdet med Haxthausen, der fortsætter i kommunalbestyrelsen perioden ud, oplyser Bornholms Tidende. Partiet begrunder sin beslutning med dårligt samarbejde og med, at Bo Haxthausen ikke har betalt sin partiskat de seneste måneder. Partiskatten udgør 45.000 kroner om året. Selv har Haxthausen sin egen opfattelse af, hvad han skal betale i partiskat i forhold til den arbejdsindsats, han leverer. Det fremgår dog også af avisen, at det spiller en rolle, at Haxthausen i februar følte sig desavoueret ved at blive opstillet som nummer 4, så han 'ikke ville have en jordisk chance for at komme ind i kommunalbestyrelsen'.

AARHUS

Pernille Blach Hansen sprang fra jobtilbud

Pernille Blach Hansen, tidligere politisk ordfører for Socialdemokratiet i Folketinget, valgte torsdag at sige nej tak til at blive ny direktør for den skandaleramte Teknik og Miljø-forvaltning i Aarhus. Det skete, efter at det kom frem, at byrådets fire borgerlige partier havde stemt imod, fordi de ikke fandt hende kompetent til jobbet.

Blach Hansen er tidligere teknik- og miljødirektør i Randers og arbejder nu som senior director hos Lego. Hun var af flertallet udset til at afløse Erik Jespersen, som i juni blev indstillet til afskedigelse af en enig magistrat efter flere skandalesager i afdelingen.

FREDERIKSSUND

V-politikere skifter i byrådet i Frederikssund

Venstre skifter ud i Frederikssund Byråd, når 22-årige Emilie Tang flytter til København og overlader sin plads til førstesuppleanten, 49-årige Jette Christensen, oplyser Frederiksborg Amts Avis. Jette Christensen har tidligere været medlem af byrådet, idet hun som førstesuppleant for Konservative afløste Ole Søbæk i foråret 2011, og et års tid senere fulgte hun den daværende K-gruppeformand Morten Skovgaard over i Venstres gruppe. Hun er også kandidat for Venstre til KV17.

1.700.000

Så mange tons husholdningsaffald blev sendt til forbrænding i 2015. Det er et fald på 300.000 tons siden 2011. 46 procent af husholdningsaffaldet blev i 2015 genanvendt mod 38 procent i 2011.
Kilde: Danmarks Statistik

LOLLAND

S-politiker flytter fra Lolland Kommune

Lise Damsbo Savic (S) forlader Lolland Byråd, da hun og familien flytter til nabokommunen Guldborgsund. Det betyder derfor, at hun må vinke farvel til sin plads i byrådet, som hun ellers har siddet i siden KV13, skriver Folketidende. Det bliver Hanne Møller (S), som overtager pladsen i byrådet.

Regioner

NORDJYLLAND

Ny administrerende direktør for Væksthus Nordjylland

Fra den 1. august blev det Lars Erik Jønsson, der afløste Flemming Larsen som administrerende direktør for Væksthus Nordjylland. Han skal blandt andet være med til at stå i spidsen for et bredt erhvervssamarbejde i regionen. Væksthus Nordjylland er blandt de fem væksthuse, der blev etableret i Danmark i 2007. De har til formål at tilbyde målrettet vejledning og problemafklaring til iværksættere og virksomheder, der er vækstorienterede. Lars Erik Jønsson har tidligere arbejdet som viceadministrerende direktør i VisitDanmark og har i denne position siddet i bestyrelsen i VisitNordjylland.

Organisationer

DANSK SOCIAL-RÅDGIVERFORENING

Formand sygemeldt med stress

Formanden for Dansk Socialrådgiverforening, Majbrit Berlau, er sygemeldt med stress. Dansk Socialrådgiverforening oplyser, at medlemmerne af forretningsudvalget nu har fordelt Berlaus arbejdsopgaver mellem sig for på den måde at give den sygemeldte formand ro til at komme sig. 40-årige Majbrit Berlau har stået i spidsen for landets 16.500 socialrådgivere siden november 2012.

FTF

Næstformand fundet internt

FTF har fået ny næstformand, idet Grete Christensen, formand for Dansk Sygeplejeråd, blev valgt som afløser for den hidtidige næstformand, Finansforbundets formand Kent Petersen. FTF er hovedorganisation for 70 faglige organisationer med cirka 450.000 medlemmer i den offentlige og private sektor. Udover Dansk Sygeplejeråd omfatter FTF også faglige organisationer, blandt andre BUPL og Politiforbundet. Grete Christensen har siddet i forretningsudvalget siden 2009 og skifter nu titlen som formand for FTF's udvalg om arbejdsliv ud med titlen som næstformand for hele organisationen.

FOTO KHAN TARIQ MIKKEL / POLFOTO

70 ÅR

Venstres indpisker er trådt et skridt bagud

Han har svunget den liberale fane tårnhøjt i 34 år. Han har knoklet i magtens maskinrum under Venstres to statsministre Anders Fogh Rasmussen og Lars Løkke Rasmussen samt Uffe Ellemann-Jensen, som var en hårsbred fra magten.

Claus Hjort Frederiksen, som 4. september fylder 70 år, har i årevis kæmpet utrætteligt for Venstre. Så meget, at Anders Fogh takkede ham, ikke sin kone, da Venstre i 2001 vandt en knusende valgsejr.

Hjort blev færdig som jurist i 1972 og fik straks job som fuldmægtig i Landbrugsministeriet. Så skiftede han 1977-79 til at arbejde som sekretær hos arbejdsgiverne i Industrifagene.

Siden 1983 har han stået lige bag magten i Venstre. Først i to år som administrationschef, så 16 år som partisekretær under Ellemann, Fogh og Løkke.

Derfor har han været med til at udforme Venstres valgkampe og budskaber. Da Uffe Ellemann-Jensen i 1998 tabte valget til Poul Nyrup Rasmussen (S) med knap 200 stemmer, lagde Hjort, Løkke og Fogh linjen om for at vinde magten. De tog penge til sygehuse fra ulandsbistanden, skærpede straffen for vold, strammede udlændingepolitikken og angreb ekspertvældet. Det kunne Nyrup og Socialdemokratiet ikke matche.

Ved magten blev Claus Hjort Frederiksen først beskæftigelsesminister i otte år. Da Anders Fogh Rasmussen i 2009 blev NATO-generalsekretær, blev Hjort finansminister efter Løkke, der afløste Fogh som statsminister.

I syv år som finansminister samarbejdede Hjort tæt med Kristian Thulesen Dahl, som først var Dansk Folkepartis finansordfører, så formand. Det skabte debat, da Hjort mente, at Venstre og Dansk Folkeparti delte værdier.

I 2016 veg Hjort sædet som finansminister for partifællen Kristian Jensen, da Løkke tog Liberal Alliance og De Konservative med i regeringen.

Nu kæmper han som forsvarsminister for "substantielt" flere penge til Forsvaret i lyset af russisk aggression. Som dreven politisk håndværker har Hjort gødet jorden for at lave et forsvarsforlig med Socialdemokratiet. /ritzau/

Mærkedage

5. SEPTEMBER

Borgmester **Steen Vindum** (V), Silkeborg, 50 år.

9. SEPTEMBER

Tidl. folketingsmedlem og minister **Jytte Andersen** (S), 75 år.

11. SEPTEMBER

Tidl. folketingsmedlem og sundhedsminister **Yvonne Herløv Andersen** (CD), 75 år.

11. SEPTEMBER

Partisekretær **Poul Lindholm Nielsen** (DF), 70 år.

11. SEPTEMBER

Rådgiver **Christopher Arzrouni**, 50 år.

12. SEPTEMBER

Tidl. folketingsmedlem og minister **Jytte Hilden** (S), 75 år.

19. SEPTEMBER

Historiker, journalist og forfatter **Lars Hedegaard**, 75 år

23. SEPTEMBER

Tidl. chefredaktør, journalist **Herbert Pundik**, 90 år.

23. SEPTEMBER

Professor **Ole Borre**, 85 år.

26. SEPTEMBER

Tidl. finansminister og tidl. adm. direktør **Knud Heinesen** (S), 85 år.

27. SEPTEMBER

Overlæge Jesper Tørring, 70 år.

27. SEPTEMBER

Psykiater og misbrugsekspert **Henrik Rindom**, 70 år.

DKNYT

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk eller ring 46 35 33 43.

Vore konsulentydelser

- Det nye byråd/udvalg – arven fra det gamle byråd/udvalg
- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Studieture for politikere, ledergrupper, chefforeninger m.fl.
- Visions- og strategiprocesser for byråd, udvalg, direktør og ledergrupper
- Det lokale demokrati og aktivt medborgerskab
- Chef-til-leje

H.C.Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING
Brug proceskonsulenter med topledererfaring. Den erfaring har vi!
Tlf. 7022 0272
www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen *i virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Anders Kjærulff. En elektro-pedels bekendelser

Idiot-Mennesket og stemmen fra oven

Der er noget særligt ved at bo i København i disse dage. Ikke mindst om aftenen, hvor en monoton, enerverende brummen falder og stiger i styrke. Det er lyden af et overvågningsfly, der virker, som om det er ved at skulle lande, men i stedet cirkler videre over byen i en uendelighed. Det har fået et øgenavn blandt os undersåtter hernede på jorden: 'Luftknallerten'.

Det er bandekrigen og før det noget med nogle biler, der blev brændt af, så for at få styr på det hele har man altså både helikoptere og det her tomotorersfly, pakket med kameraovervågningsudstyr og tracking devices, hængende i konstante, lave cirkler over sig. Nat efter nat.

Men det bliver ikke ved, lover justitsministeren. Vi skal videre. Derfor afsætter han nu penge til at skifte fly og helikopter ud med nogle rigtige DRONER i stedet. Sådan nogle, der kan fjernbetjenes og sågar måske flyve selv, mens politiet så kan hygge sig på kontorerne i stedet og politistationer i nærområderne tømmes for personale.

Det sker i øvrigt ikke med de almindelige politifolks gode vilje - det her. Det er ledelsen og politikerne, der taler, og de siger: Røm kontorerne og hæld robotter ind.

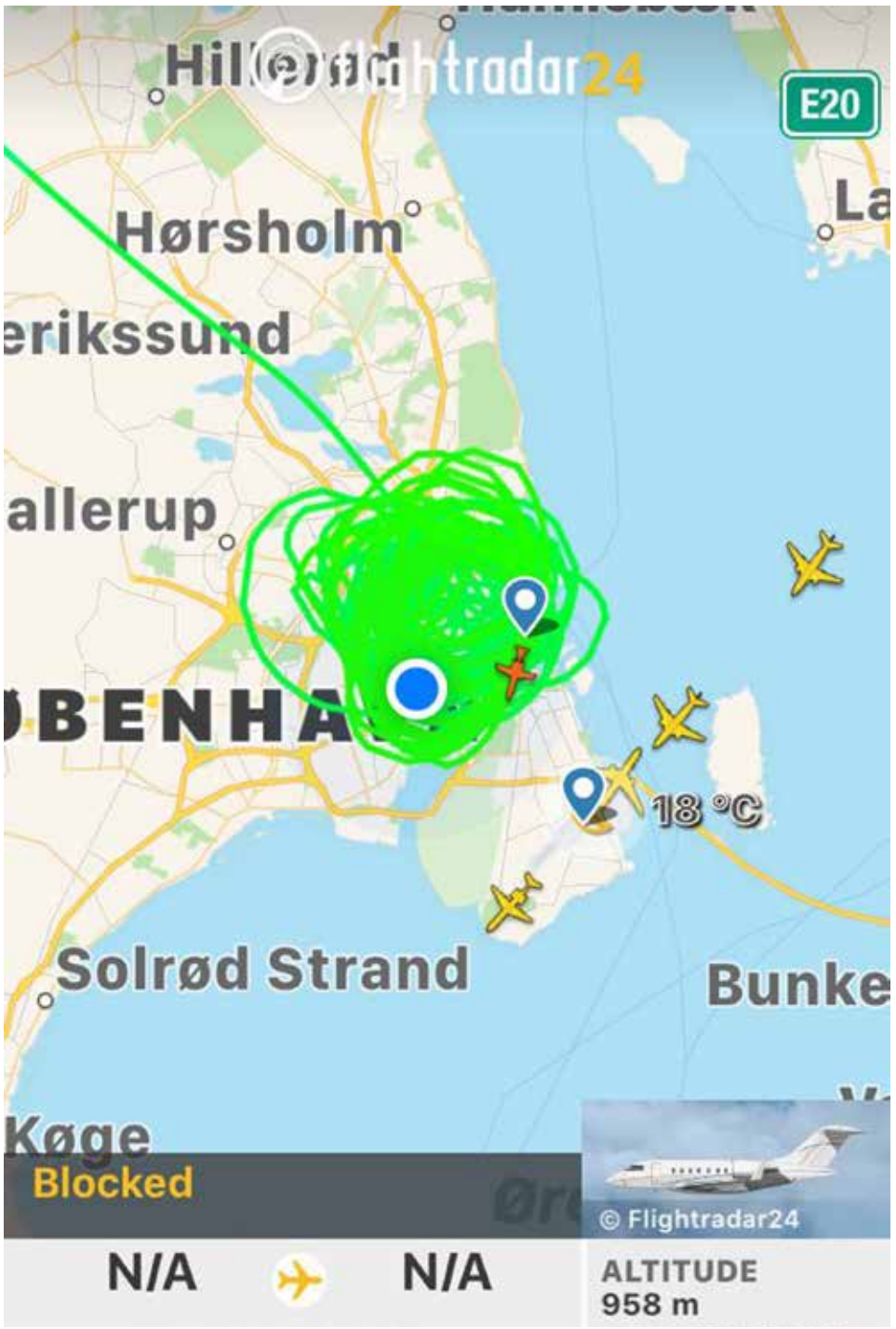
For robotterne kommer! Sådan har trompeterne gjaldet i medierne siden 90'erne, men nu er de der. På dit kontor.

Allerførst skal vi lige have styr på noget: En robot BEHØVER ikke være noget, der ligner os og har øjne og kan bukke eller synge en sjov sang eller skrive Shakespeares samlede værker i ny udgave. Det kan sagtens bare være et lille program, der gør noget, som mennesker plejede at gøre før.

Og den slags - dem kommer der mange af.

”Hvordan skal vi kunne respektere afgørelsen, hvis det eneste menneskelige element er den medarbejder, der med sin mus har sat kryds i feltet: ‘Klar til Robot’?”

Forleden holdt Hjemmeværnets ‘luftknallert’ og Forsvarets helikopter (hvori der sidder jægersoldater med skarpladte geværer klar til indsats) en pause i den daglige overflyvning af Nørrebro. I stedet blev opgaven varetaget af Forsvarets Challenger Jet, der udover at flyve med dronning og statsminister har været indsat i jagt på pirater ved Guldkysten. Flyet har meget avanceret overvågningsudstyr og kan kigge direkte ned på gaderne. I fremtiden bliver det droner, der skal gøre arbejdet, hvis det står til justitsministeren.

Den ulidelige kontakt

I kommunerne formelig DIRRER man af begejstring over de nye muligheder ikke mindst i forholdet til borgerne. Borgerne ringer - eller værre endnu - møder op med papirer og problemer og vil tale med nogen, der skal løse det hele. De tror ovenikøbet, det er det, de betaler skat for, men de skal tro om igen.

Al den ulidelige kontakt, friktionen, må kunne reduceres yderligere? Det er allerbedst, hvis borgerne kan få et svar på en eller anden hjemmeside, eller hvis vi kan svare dem helt automatisk, uden at de opdager, at svaret er uberørt af menneskehånd.

København og Odense har derfor lukket robotterne ind på kontoret, hvor de nu udfører det, der kaldes ‘idiot-opgaverne’.

Idiotarbejdet er nu Robotic Process Automation eller RPA. En RPA kan for eksempel samle data fra en masse af de gamle ‘legacy’-systemer og kombinere med de nye og så selv skabe de ‘idiotiske’ skrivelser til borgere eller andre medarbejderne i kommunen. Robotten sætter de rigtige navne og data ind og vipper det hele afsted, måske via e-boks; postvæsenet findes de facto ikke mere.

Ironisk nok er det første sted, robotterne har indtaget, kontorerne hos Human Resources (aka ‘HR’ - engang hed det vist personalekontoret?) i Københavns Kommune, og det, de laver dér, er at skrive FRATRÆDELSESBREVE til medarbejdere, der “forlader” (eller er blevet fyret fra?) kommunen.

RPA bruges også til at svare på ansøgninger om tilskud til tandlægebehandlinger, afstemning af kontantkasser, lønkørsel af refusioner og indberetning af engangstillæg i lønsystemer, og der er fuld plade med seneste område: Udsendelse af breve i forbindelse med organisationsændringer.

For MON ikke, der kommer til at være en hel dem af dem med tiden, efterhånden som RPA æder flere og flere skriveborde fyldt med idiot-opgaver og de idioter, der laver dem, op?

Virkeligheden skabes om

Men der sker også noget andet, når vi automatiserer noget.

Vi smider de idiotiske mennesker ud ved at reducere en given proces som det at skrive et brev til en række givne bevægelser. En række bestemte, faste formuleringer. En forståelig - og ikke mindst formulerbar - række af ‘IF-THEN’-løkker, som vi så kan fodre et eller andet program med.

Samtidig forsvinder kontakten mellem idioterne og erstattes med styret, målbar, overvåget og ensom interaktion med en skærm.

“Når vi taler om automatisering, tænker vi på lille eller ingen involvering af sagsbehandlere,” sagde Rikke Hougaard Zeberg, vicedirektør i Digitaliseringsstyrelsen, i en artikel i Altinget i februar i år. Zeberg har visioner om RPA overalt, men der er et problem: Lovene skal nu tilpasses maskinerne.

”Derfor må vi se på, om vi kan fjerne nogle af de skønsmæssige elementer i lovgivningen og gøre dem objektive,” siger Rikke Hougaard Zeberg.

Således er vi - tilsyneladende uden diskussion - i gang med at skabe virkeligheden om, så den passer til en computer, der så skal kunne udføre automatisk sagsbehandling.

Hvordan skal vi borger-idioter kunne forstå, hvorfor robotten har truffet en bestemt afgørelse? Hvordan skal vi kunne respektere afgørelsen, hvis det eneste menneskelige element er den medarbejder, der med sin mus har sat kryds i feltet: ‘Klar til Robot’?

Tid tilovers = arbejdsløshed

Vi, menneskene, har ikke tid til idiot-opgaver, hedder det sig. Robotterne har ikke andet, og så får vi idioter lige pludselig enorme mængder af tid tilovers, og den tid, der så bliver tilovers, har vi et ord for: arbejdsløshed.

Hvis du eller jeg er nogle af dem, der bliver automatiseret ud af arbejdslivet og får alt for megen tid, så bliver det spændende at se, hvordan de breve, vi får fra kommunen, kommer til at se ud: Skriver robotten: “Kære”? Og hvad sker der, hvis jeg vil klage over den?

Sandsynligvis vil det være endnu en robot, der tager telefonen: IBM's Watson-computer, en kunstig intelligens, kan nemlig hyres til at tage de fleste samtaler, så kun de, der virkelig kræver personlig betjening, kommer igennem til et menneske.

Der tales i fuldt alvor om at lade den slags overtage store dele af forvaltningen af landet. Det hedder E-governance, og McKinsey og overløberen Bjarne Corydon elsker det og lobbyer konstant for modellen.

Sandsynligvis skal der stadig være et par enkelte menneskelige medarbejdere bag Watson, medindre naturligvis den automatisk stiller en videre til en psykolog-robot, hvis man begynder at græde eller skrige ukontrollabelt? Sådan en kunne skrive piller ud via Sundhedsplatformen, hvis den ellers kommer til at virke, og det må den gerne. Snart.

Jeg skal bruge nogle piller her så hurtigt som muligt. Den brummende stemme fra oven bliver mere og mere øredøvende: “Vi vil lave jer en app, og vi vil købe jer fattige i produkter fra store udenlandske firmaer, og I vil få mails om organisationsændringer og fratrædelser, som I ikke vil kunne forstå,” siger den og fortsætter:

“Vi er bange for jer.
Vi frygter jer.
Idiot-mennesker.”

Af Anders Kjærulff, data-journalist og studievært på Radio 24/7's program ‘Aflytte’